

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 16 de febrer del 1934

SUMARI

S'obre la sessió a un quart de sis i tres minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Precs del senyor Simó als senyors Consellers de Justícia i Dret i Governació referents a unes bases presentades pel personal auxiliar de l'administració de justícia i la reorganització dels somenys.

Prec del senyor Romeva als senyors Consellers de Cultura i Finances relatiu als drets passius dels funcionaris de Cultura de la Generalitat.

Resposta del senyor Conseller de Finances i rectificació del senyor Romeva.

Votació definitiva del projecte de Llei d'aigües minero-medicinals i d'aigües pures de règim.

Manifestacions del senyor Romeva i resposta de l'honorable senyor President de la Cambra.

En votació ordinària, i amb el quòrum reglamentari, és aprovat definitivament el projecte de Llei d'aigües minero-medicinals i d'aigües pures de règim.

En votació ordinària, i amb el quòrum reglamentari, són aprovats definitivament els arts. 182 al 208 de la segona part del projecte de Llei Municipal de Catalunya.

Lectura del dictamen de la Comissió de Finances sobre el projecte de Llei de transferències de crèdit.

Lectura d'una esmena signada pels senyors Rouret, Andreu, Puig i Ferrater, Fàbrega i Serra i Moret. El senyor Andreu la defensa.

Intervenció del senyor Simó i resposta del senyor Conseller de Finances.

Se suspèn el debat.

Discussió del dictamen de la Comissió especial (contractes de conreu), proposant una nova redacció dels arts. 15 al 26 del seu dictamen primitiu sobre el projecte de Llei de contractes de conreu.

Article 15. — El senyor Cerezo, per la Comissió, dóna compte de la redacció definitiva d'aquest article.

En votació nominal, és aprovat aquest article en la seva redacció definitiva.

Article 24. — Resta en suspens la seva votació per estar pendent de redacció definitiva per la Comissió.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el projecte de Llei de contractes de conreu.

Article 28. — Lectura d'una esmena dels senyors Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.

Es acceptada per la Comissió.

Manifestacions del senyor Romeva i resposta del senyor Cerezo, per la Comissió.

Es aprovat l'art. 28 amb aquesta esmena.

Article 29. — Es aprovat, modificat per una esmena dels senyors Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.

Article 30. — Es aprovat, amb una esmena dels senyors Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.

Article 31. — Es aprovat, amb una esmena signada pels mateixos senyors Diputats abans indicats.

Article 32. — Lectura d'una esmena dels senyors Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.

El senyor Ruiz i Ponseti formula una esmena verbal.

Resposta del senyor Cerezo per la Comissió.

Rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti i Cerezo.

Nova rectificació del senyor Ruiz i Ponseti.

Amb el vot en contra de la Minoria d'Unió Socialista, és aprovat l'art. 32 amb l'esmena dels senyors Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.

Article 33. — Es aprovat sense discussió.

Article 34. — El senyor Romeva hi formula una esmena verbal.

Resposta del senyor Cerezo, per la Comissió.

Rectificacions dels senyors Romeva i Cerezo, i noves rectificacions dels mateixos senyors.

Es aprovat l'art. 34 amb l'esmena verbal formulada pel senyor Romeva.

Article 35. — Lectura d'una esmena dels senyors Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt, que és acceptada per la Comissió.

Manifestacions del senyor Romeva.

Es aprovat l'article amb l'esmena.

Article 36. — Es aprovat sense discussió.

Article 37. — Lectura d'una esmena dels senyors Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt, que és acceptada per la Comissió.

El senyor Romeva s'oposa a l'esmena.

El senyor Ruiz i Ponseti contesta al senyor Romeva, el qual dona la seva conformitat a l'esmena.

Es aprovat l'article d'acord amb la modificació proposada pels senyors Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.

Se suspèn el debat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.

A petició del senyor Tauler, se suspèn la discussió.

Ordre del dia per a la sessió de dimarts.

S'aixeca la sessió a les set de la vetlla.

S'obre la sessió a un quart de sis i tres minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Finances.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Sobre unes bases presentades pel personal auxiliar de l'Administració de Justícia

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Per a pregar a la Mesa que tingui la bondat de trametre als se-

nyors Consellers de Justícia i de Governació dos precés que em permeto formular, esperant que la Mesa i aquest modest Diputat tindran més sort que altres vegades, perquè han estat també molts els precés amb els quals he hagut de cansar a la Cambra que no han tingut una resposta verbal o escrita. Veurem, doncs, si aquest nou assaig dona resultats immediats que es tradueixin, no diré jo amb mesures de Govern, no aspirem pas a tant, però almenys a què els senyors Consellers trobin un xic de lleure entre les seves múltiples ocupacions, que no dubto pas que són moltes, per a contestar encara que sigui breument, als modestos Diputats que des d'aquests escons els amoenen sovint.

He vist en un periòdic unes bases que presenta el personal auxiliar de Justícia a diverses entitats, i en elles es dirigeixen — segons diu el periòdic — al Conseller de Justícia i Dret — motiu pel qual jo dono estat parlamentari a la qüestió —, al Pre-

sident de l'Audiència i als respectius Caps de serveis.

Es un plet molt vell, tant vell, que sembla que prové des de que al Sinaí es va escriure la primera llei que s'ha incorporat a la civilització occidental, el que hi ha entre el personal secundari o auxiliar — secundari en el sentit jeràrquic, gairebé principal en el terreny pràctic de l'administració de justícia — respecte a la forma amb què es desenvolupen els seus treballs i a la forma d'ésser compensats econòmicament.

En aquestes paraules i en les poques que seguiran no em guia altre motiu que el de formular l'esperança de què el Govern de Catalunya, amb tot allò que les seves facultats legals li permetin, donarà una vegada més exemple de previsió i de saviesa, i a l'ensem d'esperit de justícia.

Semblava que quan la Dictadura — la primera Dictadura — es volia resoldre d'una manera definitiva la situació del personal secundari de l'administració de Justícia i es va parlar molt, àdhuc es va parlar de projectes ja madurats, però el cas és que no s'ha fet res. Quan la segona Dictadura, tampoc, i vingué la República i tampoc s'ha fet res.

Ara, el Govern de Catalunya té una ocasió, en primer lloc, de començar, si creu que pot ésser un primer graó, dintre de les facultats que pugui tenir a millorar els serveis de l'Administració de Justícia; en segon lloc, farà una obra d'equitat; en tercer lloc, farà una obra moralitzadora i, en darrer terme, i en primer terme en quant al temps, podria evitar un conflicte de caràcter social.

Jo penso que totes les majories democràtiques han d'aplicar sempre que puguin aquells principis de justícia social elementals que fan que hi hagi garanties pel que treballa, responsabilitats en proporció de les garanties, i segons en quines funcions, encara que fossin més les responsabilitats que les garanties, no estaria això mal vist pels interessats i s'evitarien desigualtats que, com que la carn és flaca, poden donar lloc a certes coses que després inflades per la maledicència del públic donen un caire desagradable a la manca de garanties, de retribucions i de responsabilitats.

Vaig sentir a dir que l'anterior senyor Conseller de Justícia i Dret tenia un projecte, i la persona que me'n va parlar no semblava que n'estés molt assabentada, perquè de les seves paraules semblava deduir-se'n que el projecte no és pas massa encertat. Però ací hi ha la Cambra per a discutir aquell o un altre projecte i crec que el Govern ha d'aprofitar aquesta avinentesa per a entrar per primera vegada a la península ibèrica en aquesta esfera de la vida pública, dignificant-la, donant-li garanties i evitant un conflicte de caràcter social.

Esperem, doncs, que vingui aquí el Govern amb vastos projectes que fan molta falta, que coordinin l'Administració de Justícia, i un d'ells serà aquest: que el personal secundari de l'administració tingui responsabilitat, tingui garanties i tingui una retribució adequada al treball que fa i a la índole del mateix.

No hi fa pas res que unes altres classes, no tan privilegiades com sembla, puguin protestar, però a la vegada es convencran certs elements de què hi ha personal més directament afectat, de retruc, per mi-

llores encaminades en aquest sentit i que sembla que havia tingut fins ara una gran preponderància en certes esferes.

La reorganització dels Sometents

I, tal com he dit en començar, vaig a formular una altra pregunta, adreçada aquesta al Conseller de Governació. Hem llegit en el periòdic que s'ha creat un càrrec per al qual s'ha nomenat una persona molt digna. El títol del càrrec no l'he vist exactament reproduït a la premsa; però, amb petites variants, sembla que es tracta de Comissari General dels Sometents, Cap dels serveis de Sometents o alguna cosa així. Penso que deu ésser el càrrec que tindrà cura de les funcions que venia executant fins ara el Cap de la quarta divisió o l'antic Capità General de Catalunya. Però com que el Parlament no en sap res de tot això, i com que sembla que el crear un càrrec és per a una funció, i com que aquestes funcions jo crec que no són pas isolades, jo la lligo amb una altra notícia, i és la de què s'ha nomenat una comissió reorganitzadora dels Sometents. La pregunta és aquesta: quins plans té el Govern sobre l'organització del Sometent? Pensa portar-los al Parlament? Jo crec que aquesta qüestió del Sometent és prou important, tant per la institució en si, per la seva història, com pel que se n'ha dit, pel que se'n diu, pel que se'n tem o se n'ha temut i pel que s'ha trobat d'incompatible en la seva constitució material actual, perquè es porti tota iniciativa del Govern a l'aprovació del Parlament. No és que no em mereixi confiança des del punt de les garanties de la llibertat i la República l'actuació que pugui tenir el senyor Conseller de Governació; però jo crec que és matèria prou important, que ens ha ocupat moltes vegades aquí, que en els calaixos de les Comissions hi dormen el somni etern algunes proposicions de Llei referents al Sometent — la qual cosa vol dir que el Parlament sempre ha viscut, si bé hagi callat, aquest problema — i que ara que el Govern té facultats en la matèria, puix que altres vegades no ens n'haviem ocupat perquè se'ns deia, i amb raó, que no estant traspassats aquests serveis no era cosa de què barregeessim les atribucions nostres amb les atribucions encara reservades al Poder central; ara que arriba el moment de poder actuar, jo he d'interpretar com un desig latent del Govern, que es traduirà en fets parlamentaris immediats i concrets el portar al Parlament el coneixement i, per tant, la resolució de tot el que sigui bàsic en aquesta matèria d'organització de Sometents.

La Mesa rebí el meu profund agraïment pel fet de trametre — he d'esperar que amb èxit aquesta vegada — aquests precés meus.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà els dos precés formulats pel Diputat senyor Simó als Consellers respectius.

Els drets passius dels funcionaris de Cultura de la Generalitat

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Senyors Diputats: Jo volia fer un prec que em penso que deu afectar indistinta-

ment la competència del senyor Conseller de Cultura i el senyor Conseller de Finances.

Ahir vàrem aprovar aquí, amb una unanimitat absoluta, una Llei mitjançant la qual concedíem una pensió als hereus de dos funcionaris de Cultura, no solament de la Generalitat de Catalunya, sinó que en podríem dir de Catalunya, perquè han estat, durant totes les situacions polítiques per què ha passat el regíme de les nostres coses, persones que han prestat serveis eminents.

Però jo entenc que nosaltres no ens podem resignar a què una cosa que és de justícia, un benefici que avui dia ja gairebé va unit a l'exercici d'un càrrec de servei públic, s'hagi de realitzar cada vegada que se'n presenta el cas, mitjançant una Llei especial, que sembla que exigeix per endavant un aquilatament especialíssim de mèrits o un moment propici de situacions polítiques que facin evaluar, al costat dels mèrits contrets en l'exercici de la funció, aquells altres que pugui contreure qualsevol altre ciutadà en l'activitat lliure que li queda al marge d'aquest exercici de la funció. La Generalitat de Catalunya suposo que té per als seus funcionaris administratius un regíme de drets passius; però hi ha una categoria de funcionaris, avui dia ja una mica nombrosa, adscrits als serveis de la Generalitat, als quals nosaltres no podem posar en una condició d'inferioritat amb els funcionaris administratius. Em refereixo a tots els funcionaris del ram de Cultura de la Generalitat; em refereixo especialment als professors. Aquest era el cas dels dos afectats per la Llei d'ahir. La Generalitat de Catalunya té sota la seva dependència, d'una manera directa unes vegades i altres d'una manera mixta, un nombre d'institucions de cultura amb un nombre de funcionaris. Tots aquests funcionaris no tenen regulada, per dir-ho així, la seva vida professional, la seva vida de carrera. Crec que seria molt convenient que es fes una reglamentació a fons de les situacions d'aquests funcionaris; però jo crec que encara és més convenient i és més urgent — perquè cada dia ens podem trobar en aquests casos — que es vagi de dret a assegurar a aquests funcionaris uns drets passius, assegurar-los de la contingència de la vellesa, de la impossibilitat i de la mort. Seguretat que nosaltres la desitgem per a tots els treballadors; per a tots els homes que viuen del seu treball; però són les corporacions públiques les que han de donar un exemple preocupant-se d'una manera especial d'aquells que estan sota les seves immediates ordres i al seu servei. Jo voldria que el senyor Conseller de Cultura i el senyor Conseller de Finances prenguessin en consideració aquesta moció meua i estudiessin el cas d'aquests funcionaris docents de la Generalitat.

Es possible que aleshores — i amb això jo potser m'avenço a una objecció que em pugui fer el senyor Conseller —, ens trobem que alguns d'aquests funcionaris estigui en una situació difícil per a poder apreciar com es puguin regular aquests drets passius que jo demano per a ells, perquè la seva situació està sotmesa a fluctuacions que deriven del funcionament especial de determinades institucions. Tots sabem que la Generalitat de Catalunya avui subvé i intervé en el funcionament de centres docents de règim mixt, on hi ha funcionaris de l'Estat que tenen regulades totes aquestes coses i assegurats aquests drets passius i on hi ha funcionaris designats per la

Generalitat, que tenen uns mèrits reconeguts, pel sol fet de què la Generalitat de Catalunya, representant de Catalunya, interpretant el sentit de Catalunya, és la que els ha portat allí — que per alguna cosa els hi ha portat — i en canvi no tenen ni tant sols assegurada la permanència del seu càrrec, ni les hores de treball que se'ls hi assenyalaren ni la compensació que tindran per virtut de les hores de treball. Perquè es donen casos de què, havent-se senyalat a una institució una quantitat per a pagar a aquests professors, a base d'establir una escala de compensacions, que es regia per una unitat que eren les hores de treball i d'haver posat en pressupost la quantitat que resultava d'aplicar aquesta escala al treball que s'assenyalava a aquests funcionaris, després sense modificar la quantitat s'ha ampliat — amb raó o sense ella, jo no ho sé — el nombre d'aquests professors, i aleshores els que ja hi estaven han estat els que han hagut de subvenir als sous dels que han vingut després, perquè aquella quantitat total s'ha hagut de repartir entre els que ja la tenien i als quals era atribuïda en fer-se el Pressupost i els que han entrat després. Són uns estats d'una irregularitat tal que no els podem voler per aquells funcionaris, que són precisament els més nostres, i no els podem voler per ningú. Per això he dit que m'avançava potser a una objecció que em podia fer el senyor Conseller. El senyor Conseller em podria dir que no es poden regular aquests drets passius perquè encara no està regulat això. Aleshores jo faig conjuntament aquests dos prec: que s'estudiï el cas d'aquests funcionaris i que tant per aquests com pels que estan exercint funcions en institucions sota la jurisdicció de la Generalitat i que ja tenen assenyalades les seves obligacions i remuneració d'una manera fixa, s'estableixi un sistema de drets passius que els equipari a tots els altres servidors de Catalunya.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: He escoltat, senyors Diputats, amb el major interès i amb el gust de sempre, les paraules del senyor Romeva. Per aquelles que fan referència al Departament de Finances, vaig a contestar-li breument. El senyor Romeva apuntava alguna de les dificultats que podien haver estat fins ara causa de què no s'hagi atès la necessitat que ell ens posava de manifest, dificultats que evidentment existeixen i que el Govern ha de veure la manera de poder obviar, perquè em plau fer constar, senyor Romeva, que el vostre prec està ple de justícia.

Realment, el senyor Romeva, sap perfectament de la manera com Catalunya, com l'antiga Diputació i la Mancomunitat, hagueren d'iniciar l'obra de cultura nacional. Sap les dificultats i obstacles que s'hagueren de vèncer per fer aquell modestíssim inici d'una cultura catalana. Això, naturalment, repercutia en la condició social dels artífexs d'aquella obra que tot i aparèixer algunes vegades a ulls de certa gent interessada en desprestigiari les institucions catalanes, com beneficiarís d'alguna cosa ben immerescuda, eren, no obstant, el senyor Romeva ho sap perfectament, els heroics anònims d'aquella gran obra que s'es-

tava realitzant. Sap perfectament el senyor Romeva com moltes vegades en sous, en remuneracions, que no qualificaré de vergonyoses, perquè en aquells moments la seva aportació era indispensable a aquesta obra patriòtica que les generacions catalanes darrerres han anat elaborant, eren no obstant aquell sacrifici que feien professors i homes de cultura, un sacrifici que nosaltres avui hem d'estimar i reconèixer, però que no hem de desitjar que continui en una obra normal de la Generalitat de Catalunya. Jo no tindria més que paraules per a lloar el sacrifici realitzat per aquells professors, per aquells homes de ciència, per aquells membres d'institucions culturals de Catalunya, que hi posaven tot el seu esforç sense tenir gairebé cap remuneració ni tenir gairebé cap reconeixement públic. Aquesta situació bona per uns moments heroics de la cultura catalana — i hi som, desgraciadament encara, tot i l'avenç que s'ha aconseguit — no podem desitjar de cap de les maneres que perduri. Jo crec que els professors, com tot el personal que rendeix els seus serveis a la Generalitat de Catalunya, a les institucions públiques, a les corporacions, han de tenir la seva remuneració adequada i garantits tots els seus drets en el concepte modern del valor que es dona avui als treballadors de tota mena i per consegüent també als treballadors de l'esperit. Jo prometo, senyor Romeva, atendre el vostre prec en allò que faci referència al meu departament. Sap també el senyor Romeva que no solament en allò que fa referència a la classe de funcionaris als quals ha alludit, sinó a tota mena de funcionaris de la Generalitat, fins ara per la seva diversa procedència, per procedir els antics de Diputacions provincials quan avui l'estructura que s'ha donat a les institucions rectores de Catalunya és distinta, perquè ens trobem, en petit i modestament davant de formes estatals, sap perfectament que necessiten una nova regulació, sap que no hi ha, per exemple, un estatut de funcionaris, sap que els drets d'aquests servidors de la Generalitat no estan regulats en la forma que tots desitjaríem, no sols en allò que fa referència a la seva regulació, sinó en quan fa referència als seus drets.

Jo prometo, senyor Romeva, atendre el vostre prec en tot allò que les finances de la Generalitat facin possible en la situació actual, però treient en la mesura que les nostres possibilitats econòmiques facin viable, l'estat de desigualtat, d'inferioritat, que per aquest personal ha posat de present la V. S. aquesta tarda, i que és mereixedor, com el personal més apte i més bon servidor de Catalunya, de les atencions del seu Govern.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya.*)

El Sr. ROMEVA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA : Per agrair les manifestacions del senyor Conseller de Finances. Crec que tot el que podem fer en el sentit que jo he indicat i en l'esperança que m'han fet concebre les promeses consignades en les paraules del senyor Conseller, és una obra de consolidació patriòtica urgentíssima. Nosaltres estem, com ha dit molt bé el senyor Conseller, encara en estat de continuació

d'aquella època heroica de la nostra reconstitució espiritual i seria una cosa gravíssima que en aquests moments nosaltres féssim abandonament de tot estímul, de tota seguretat, de tota garantia d'aquells precisament que han treballat qui sap si de la manera més eficaç perquè arribéssim en aquest moment en què ens trobem.

Per això jo no faig més que agrair les paraules del senyor Conseller i espero que les podrem veure ben aviat traduïdes a la realitat.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Governació.*)

El Sr. PRESIDENT : En el que el prec fa referència al senyor Conseller de Cultura, la Mesa li trametrà.

Votació definitiva del Projecte de Llei d'Aigües minero-medicinals i d'Aigües pures de règim

El Sr. ROMEVA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA : Senyors Diputats : Veig que s'anuncia la votació definitiva d'una Llei. Jo voldria posar a la consideració de la Presidència i a la consideració de tota la Cambra la necessitat de què els Diputats al Parlament de Catalunya donessin una mostra de major afecte a llur càrrec i no ens portessin a situacions com aquesta, en què si hem d'anar a una aprovació definitiva, encara que sigui d'una Llei en la qual tots hi estem d'acord, haguem d'anar a la ficció de què aquí som més dels que en realitat ens hi trobem.

El Sr. PRESIDENT : Hi han moltes Comissions reunides, i com es tracta d'una Llei que en el fons no havia produït discussió a la Cambra, per això la Presidència l'ha posat a votació.

El Sr. ROMEVA : Jo reconec les raons del senyor President, però aprofito aquest moment per a posar de manifest una cosa que jo la sento i la lamento, i és que aquí estem discutint coses interessants per a la vida de Catalunya, estem actuant, volem sostenir i l'hem de sostenir, la dignitat i l'eficàcia de l'acció legislativa que realitzem aquí, i aquesta eficaçia i aquesta dignitat no es sostenen més que amb la presència dels Diputats a la Cambra.

Jo, després de fer aquestes manifestacions, no m'oposaré a cap de les resolucions que es prenguin.

El Sr. PRESIDENT : He d'observar al senyor Romeva que hi han moltes Comissions reunides simultàniament mentre la Cambra està deliberant. Precisament avui, i en aquests dies passats, apart l'absència lamentable dels senyors Diputats pertanyents a una Minoria, la més important de la Cambra, l'assiduitat dels senyors Diputats ha estat gairebé constant.

Per a procedir a la votació anunciada, el senyor Secretari se servirà llegir el projecte de Llei d'aigües minero-medicinals i d'aigües pures i de règim, que la Comissió ha recactat per a la seva aprovació definitiva.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

(El senyor Secretari dóna lectura al projecte de Llei.)

El Sr. PRESIDENT: ¿S'aprova definitivament aquest projecte de Llei? (Assentiment.) Essent evident que hi ha el quòrum reglamentari, resta aprovat definitivament el projecte de Llei.

(Com a annex número 1 a aquest DIARI DE SESSIONS, es publica l'esmentada Llei.)

Votació definitiva dels articles 182 al 208 de la segona part del Projecte de Llei Municipal de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: El senyor Secretari es servirà donar lectura als arts. del 182 al 208 de la segona part del projecte de Llei Municipal de Catalunya, que la Comissió ha redactat per a la seva aprovació definitiva.

(El senyor Secretari els llegeix.)

¿S'aproven, definitivament, aquests articles del projecte de Llei? (Assentiment.) Essent evident que hi ha el quòrum reglamentari, resten aprovats definitivament els arts. 182 al 208 de la segona part del projecte de Llei Municipal de Catalunya.

(Els articles aprovats es publiquen com a annex número 2 en aquest DIARI DE SESSIONS.)

Discussió del Dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei de transferències de crèdit

(Es dóna lectura al dictamen i, després, a l'esmena següent:)

«AL PARLAMENT

Els Diputats que sotasignen, tenen l'honor de formular la següent esmena al dictamen de la Comissió permanent de Finances sobre el projecte de Llei autoritzant transferències per un total import de 250,000 pessetes.

ESMENA

S'hi afegirà al final de l'article el següent paràgraf:

«El Patronat de la Universitat autònoma haurà de destinar les 250,000 pessetes a la creació de beques i pensions per a estudiants fills d'obrers.

Palau del Parlament, 16 de febrer del 1934. — Rouret, Andreu, Puig i Ferrater, Fàbrega i Serra i Moret.»

El Sr. ANDREU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Andreu.

El Sr. ANDREU: Senyors Diputats: L'esmena presentada a aquest Projecte de Llei de transferències de crèdit va encaminada a mitigar els efectes que jo estimo desastrosos, provinents d'unes disposicions dictades pel Patronat de la nostra Universitat autònoma.

Tots sabem la forma en què en el nostre país es desenrotllaven les matèries d'ensenyaments universitaris. Tots sabem que a les Universitats només podien anar-hi en un gran tant per cent els fills de les classes

privilegiades, els fills que tenien la sort que llurs pares tinguessin béns propis suficients per a poder-los pagar la carrera. Però, al costat dels fills d'aquests ciutadans n'hi anava també un tant per cent de fills d'obrers, de fills de classe mitja de la nostra terra, que, fent un esforç extraordinari, treballant moltes vegades les vuit hores i en moltes èpoques més, es guanyaven llur pa i, a més a més, els diners necessaris per a poder pagar les matricules i els llibres, i així poder fer una carrera, carrera que moltes vegades en sortien amb una preparació molt més brillant que aquells que anaven a la Universitat d'una manera fàcil, aquells que pel fet de tenir un pare que pagués, gairebé tots acabaven la carrera i els aprovaven, tant si tenien condicions i capacitat per ostentar el títol a què aspiraven, com si no les tenien. Aquests acabaven tots, i tots obtenien un títol, que moltes vegades més que un títol per a exercir amb competència una professió, era moltes vegades un títol per a defraudar la gent que, per la garantia que els donava aquell títol, anava a casa d'aquell metge, a casa d'aquell advocat o a casa d'aquell enginyer, i resultava que més que un home competent, competència exigida per perits i en conseqüència del títol que se li havia donat, resultava que era un home incompetent, perquè la Universitat li havia donat un títol sense preocupar-se de si sabia o no.

Aquest cas gairebé mai no es donava quan es tractava d'homes humils, quan es tractava d'obrers o de fills d'obrers que feien la carrera a pols, gràcies a un esforç de voluntat, treballant durant vuit o més hores diàries i robant al seu descans hores i més hores per a poder estudiar una carrera. Aquests alumnes anaven lliures a la Universitat, i si no tenien una preparació extraordinària no reeixien, a mitja carrera havien de deixar-la i no aconseguien aquest títol que era llur màxima ambició. I ha vingut el Patronat Universitari i ha dictat una disposició, en plena autonomia i en plena República, suprimint l'ensenyament lliure, exigint a tots els estudiants que vagin matí i tarda a la Universitat i privant que tots aquells que feien la carrera treballant, que els fills dels homes de classe mitja i obrera puguin aspirar a aquest títol, perquè si no tenen els diners necessaris no poden anar-hi.

Jo no sóc competent ni vull entrar al terreny de si és un ideal dintre de la tècnica de l'ensenyament la supressió de l'ensenyament lliure, de si és millor i de si la perfecció consisteix en aconseguir que tots els estudiants assisteixin a les Facultats, que vagin matí i tarda a la Universitat i estudiïn sempre sota el control dels catedràtics. Crec, perquè així ho diuen els tècnics, que aquest deu ésser l'ideal, però és que en molts aspectes de la vida l'ideal avui no és realitzable; tardarà molts anys en poder-ho ésser, i, no obstant, no s'ha de poder tallar d'una manera tancada el camí als homes que no poden estudiar en la forma que es projecta.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. ANDREU: Diuen que l'ideal és suprimir l'ensenyament lliure, perquè la perfecció consisteix en què els estudiants siguin oficials, sense pensar ni un instant si suprimint aquell ensenyament lliure aquells estudiants tindran mitjans econòmics per a poder seguir la carrera. A mi em fa el mateix efecte, no en el terreny de les coses de l'esperit, sinó en el

de la matèria, que els malalts dels pulmons, els que tenen el pit fet malbé, vagin a casa del metge i els digui que l'ideal fóra que se n'anessin a Suïssa; però si es tracta d'un obrer, si es tracta del fill d'un obrer i el metge li recomana aquest remei, aquell home se'l posa en el camí d'haver d'arribar a la mort sense poder-se guarir.

Jo trobaria bé la supressió de l'ensenyament lliure en un Estat on hi hagués una economia suficient perquè tot estudiant apte que sortís de les escoles primàries amb una capacitat i una intel·ligència suficient per a cursar la segona ensenyança i l'ensenyament universitari, les Corporacions públiques li proporcionessin mitjans econòmics per a poder anar a l'Institut i després a la Universitat. Però és ben clar i evident que la nostra economia avui no permet crear totes les beques que foren necessàries perquè els fills d'aquells obrers i de la classe mitja que aspirin i tinguin capacitat i voluntat per a fer-ho, puguin sortir de les escoles primàries, passar a l'Institut i anar a la Universitat.

Però és que encara que això es pogués fer, aquestes mesures no poden aplicar-se al curs actual. Jo conec les comarques de Tarragona, i per una informació feta crec que hi han set o vuit beques en tota l'ex-província, és a dir, que mentre que els fills de les classes riques, tots els que volen poden anar a la Universitat, per a tota la classe mitja, per a totes les classes obreres de l'ex-província de Tarragona, només hi han vuit llocs per a homes que aspirin a seguir una carrera.

Jo crec que això planteja un problema d'una evidència i gravetat extraordinàries. Tots nosaltres coneixem dintre del camp de la medicina i dintre de tots els estaments de classes professionals, homes eminentíssims que hi han arribat fent la carrera amb un treball personal, amb un sacrifici personal. Avui matem totes aquestes iniciatives, i, avui, sense voler-ho, per una equivocació i una falsa interpretació, volem arribar a un ideal que avui per avui és irrealitzable; fem que la nostra Universitat, on abans podia anar-hi un tant per cent de fills d'obers i de classe mitja, avui només sigui una Universitat dedicada als fills de les classes poderoses. Això repugna al nostre esperit liberal, i per això nosaltres amb aquesta esmena voldríem aminorar quelcom aquest problema greu que té plantejat l'ensenyament universitari suprimint l'ensenyament lliure, i voldríem que aquestes pessetes que dona la Generalitat de Catalunya, quan menys servissin íntegres per a pensions i beques a aquells obrers. Nosaltres no aspirem a fer allò que va fer Rússia quan la Revolució. Allí es va posar un tant per cent, molt petit, per als fills del burgesos; no sé si al principi se'ls va tancar la Universitat en absolut, deixant-la només pels fills dels obrers. Crec que això, avui, encara està condicionat i que només pot entrar-hi un tant per cent d'aquells. Nosaltres amb esperit liberal creiem que ha de poder anar-hi tothom, que a la Universitat no hi ha d'haver diferència de classes, però mentre els fills dels rics poden anar-hi sempre perquè tenen diners, als fills dels pobres se'ls ha de donar els mitjans perquè puguin anar-hi aquells que tinguin condicions i capacitat per a poder assistir a la Universitat.

Per això jo he presentat aquesta esmena, amb

l'intent més que res de plantejar aquest problema, amb el desig que els grups parlamentaris es pronuncin en el sentit de si creuen que s'ha de sostenir aquesta supressió de l'ensenyament lliure. I no vull entrar en detalls, però sé que la Universitat autònoma ha volgut solucionar algun d'aquests casos i ho ha fet en forma que no podem admetre els catalans. Quan algú ha plantejat aquest problema al Patronat Universitari, dient-li que era un home que no podia anar-hi com a oficial, el Patronat Universitari li ha donat la solució que s'anés a examinar a Saragossa o a qualsevol lloc fora de Catalunya, i nosaltres hem de voler que tots puguin examinar-se a Catalunya, i això avui només podem fer-ho mantenint encara l'ensenyament lliure, i, mentre no es faci això, el menys que podem fer és posar la condició que aquesta subvenció de la Generalitat sigui destinada tota ella, íntegrament, a aminorar aquest problema, donant-ho tot per a pensions i beques a fills d'obers.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Senyors Diputats: Per a demanar a la Cambra i a la Mesa que se serveixi acordar la suspensió d'aquesta discussió. La suspensió, em permeto fonamentar-la en el fet que aquesta Minoria va sol·licitar de la pròpia Mesa i de la Conselleria de Cultura, antecedents que la Minoria no pot proporcionar-se per si mateixa; impossibilitat material per a proporcionar-nos-els no n'hi ha, perquè havent-hi tan excel·lents serveis en aquesta Cambra com són Secretaria, Oficines, Biblioteca i Arxiu, la Minoria creia i creu que amb un petit esforç podien venir aquí sinó els originals, còpies suficients de tots aquests particulars que indicàvem quan vàrem fer aquest prec, còpies i antecedents que nosaltres considerem necessaris per a poder votar a consciència la transferència que es sotmet al Parlament. I la manca d'aquests antecedents ens obligarà a nosaltres a votar en contra, si no s'accedís a la suspensió i molt ens temem — vagi per endavant aquesta declaració — que quan vinguin els antecedents, també votarem en contra.

Els antecedents els demanàvem per a dir coses semblants, si bé amb menys eloqüència, a les que acaba de dir el senyor Andreu en nom dels signants de l'esmena. I diem que molt probablement votàriem en contra, perquè en el dictamen de la Comissió de Finances que es proposa la concessió d'aquesta transferència no hi veiem cap fonament. El dictamen sols diu que les pessetes existeixen, que hi han unes partides de les quals es poden desglosar aquestes pessetes i es proposa que s'acordi ingressar-les en una altra partida. Molt bé; no hi ha cap dubte, i ni que no s'haguessin esmentat els epígrafs de les partides, també ho hauríem cregut. Però cal fer la transferència? Ah!, això és una altra qüestió; perquè tampoc coneixem la vida financera del Patronat universitari, no sabem si té necessitat o no d'aquesta transferència i no sabem si té cabals i com els administra, com els dirigeix o si els inverteix en conceptes que a nosaltres ens plaguin, i per altra part, tampoc sabem si té tots els recursos que pugui tenir. Perquè — i això ho direm com a incís — hem de fer una afirmació de caràcter general; nosaltres

veiem que aquest Patronat universitari ha descobert un nou tipus d'Universitat.

Nosaltres hem vingut predicant l'escola única i el Patronat estableix la Universitat única per a rics. Creiem que és aquesta una manera de progressar en un país democràtic!

Abundem en els arguments del senyor Andreu, en el sentit de què en les diverses disciplines tècniques i facultatives gairebé els casos més nombrosos de vertadera notabilitat científica i tècnica acreditada ha sortit de les classes modestíssimes, que havien de cursar els estudis en la forma que el senyor Andreu ha explicat. Avui, jo no he de censurar-ho perquè potser fóra l'única manera de començar els estudis de baxillerat en la forma que es practica, obligatori per a tots; i en darrer terme, seguint el criteri que ha establert el Patronat de la Universitat, també tindriem el baxillerat únic per a tots, però almenys no s'hauria de lesionar el que nosaltres creiem interessos i drets adquirits. ¿Amb quin dret es pot pertorbar tot el pla de vida d'un ciutadà que ja ha enfocat les seves activitats en un sentit determinat amb el «placet» — sí, amb el «placet» de l'Estat — i té ja uns exercicis acadèmics aprovats, i avui, per un acord del Patronat, se li diu que no pot ésser? Així es donarà el cas del barco que s'ha de fletar cap a València amb estudiants que van a examinar-se a aquella Universitat, no com una esquadra per a conquerir València, sinó com a demostració de què existeix una cosa que no hauria d'existir, una cosa que no pot passar.

No tenim els antecedents que havíem demanat? Doncs no ens cal fer sinó aquesta afirmació de caràcter general. El Govern ens podrà dir que el Patronat és autònom. Ah!, però el Govern hi té representants, i si el Govern hi té representants, aquests representants reben instruccions del Govern i nosaltres tenim dret a ocupar-nos d'aquests assumptes per a saber quines instruccions ha donat el Govern als seus representants en el Patronat universitari. ¿O bé es dona el cas de què perquè el Patronat és autònom també són autònoms els representants del Govern? No, els representants del Govern no són autònoms i si s'aparten de les instruccions del Govern cal remoure'ls.

Joestic gairebé temptat si el Govern ho tingués a bé, quan vinguin aquestes dades, a plantejar una interpellació a fons sobre l'actuació del Patronat, tant des del punt de vista tècnic com financer, tant en l'aspecte reglamentari com en el científic.

I després d'això, nosaltres no tenim, pel moment, res més per dir. La suspensió la demanem per aquests antecedents. De l'esmena ens agrada molt la seva tendència; però com que no creiem justificada la transferència perquè no coneixem la vida econòmica del Patronat, tampoc la podem aprovar perquè queda subsistent el fet de la transferència. Possiblement la Comissió ens podrà donar explicacions que ens facin variar de parer; però mentre no sigui així, en el cas de què es portés endavant aquesta discussió, nosaltres, al final de la mateixa, votariem en contra del dictamen.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. FRONJOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Finances té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Finances: Senyors Diputats: la defensa que el senyor Andreu ha fet de l'esmena, amb apreciacions que no fan referència al projecte de Llei presentat pel Departament de Finances, sinó al funcionament de la Universitat autònoma i altres aspectes que pertanyen plenament al Departament de Cultura, ens hauria obligat, àdhuc sense la petició del senyor Simó, a proposar a la Cambra la suspensió d'aquesta discussió. Jo no voldria, senyors Diputats, que després dels comentaris que l'actuació que la Universitat autònoma ha merescut al senyor Andreu, quedés pendent aquesta discussió, millor dit, s'hagués de reprendre un altre dia en forma d'interpellació, i aprovant-se la Llei, no hi hagués ocasió de què el senyor Conseller de Cultura, pogués contestar a les observacions fetes pel senyor Andreu. El senyor Conseller de Cultura, i encara que el projecte a discutir sigui del Departament de Finances, per referir-se a la Universitat autònoma, tenia un interès especialíssim en assistir a aquesta sessió, havent-se vist privat de venir per una raó d'urgència. Es per això que jo voldria que aquesta discussió pogués ésser represa, però a la major brevetat, que pogués ésser represa el vinent dia, la vinent sessió del Parlament.

Realment, el senyor Simó fa algunes sessions que, en un prec, va demanar uns antecedents. Per la meua banda puc dir que jo em vaig oferir al senyor Simó, que en tot el que fes referència al projecte de Llei que vingués del Departament de Finances, estava a la seva absoluta disposició; i suposo que els antecedents demanats pel senyor Simó, no deuen fer referència al Departament de Finances, perquè no tenim coneixement de què se'ns hagi demanat res, puix que, d'ésser així, ens hauria plagut molt de facilitar-ho amb la màxima urgència al senyor Simó.

Es per aquestes raons, senyors Diputats, que aquest Conseller accedeix amb el major gust al prec de suspendre la discussió que ha fet el senyor Simó. Ara bé: el que creiem que no és possible, és suspendre-la indefinidament, o fins i tant que puguin venir aquells antecedents que puguin interessar al senyor Simó, màxim havent començat la discussió i tenint en compte els termes en què s'ha produït, creiem que és de conveniència pel prestigi mateix de la Universitat, que aquesta discussió sigui represa en la pròxima sessió que celebri el Parlament. De manera que, amb aquestes condicions, no tenim cap inconvenient, ans al contrari, desitjem que sigui suspesa la discussió d'aquest projecte de Llei.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat.

Discussió del Dictamen de la Comissió Especial (Contractes de Conreu) proposant una nova redacció dels articles 15 al 26 del seu dictamen primitiu sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu

El Sr. PRESIDENT: La Presidència es permet pregar als senyors Diputats que no s'absentin de la Cambra, perquè hi podria haver votació nominal amb motiu d'alguna esmena.

Restaren pendents de nova redacció els arts. 15 i 24. Llegeixi's la nova redacció de l'art. 15.

(La Comissió dona la redacció definitiva, que és la següent:)

Article 15. L'arrendatari que per haver fet ús el propietari del dret de reserva establert en l'article anterior hagi estat privat de la terra abans arrendada, podrà tornar a la terra en les condicions que la tenia abans i amb els mateixos drets anteriorment adquirits en els casos següents:

a) Si el propietari que s'hagués reservat terra per a conrear-la directament no ho fes o no ho fes en la forma i en el període de temps fixat en l'article anterior.

b) Si el dit propietari arrendés la finca a un tercer durant els sis anys de conreu obligatori.

c) Si el propietari deixés la terra improductiva a l'esmentat període.

Si el propietari vengués la terra abans d'acabar el període obligatori de conreu directe, estarà obligat a indemnitzar a l'arrendatari amb l'import d'un any del preu de l'arrendament per cada any que li manqui fins a l'extinció del dit període obligatori.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova la redacció definitiva?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano votació nominal.

(En votació nominal és aprovat l'article per 41 vots favorables i cap negatiu, d'acord amb la següent llista de votació:)

Senyors Diputats que han dit Sí:

Sr. Companys (Ll.)
Sr. Dencàs.
Sr. Andreu.
Sr. Armendares.
Sr. Arnau.
Sr. Balart.
Sr. Bancells.
Sr. Bilbeny.
Sr. Blasi.
Sr. Canturri.
Sr. Cerezo.
Sr. Colldeforns.
Sr. Companys (J.)
Sr. Dalmau.
Sr. Espanya.
Sr. Fàbrega.
Sr. Farreres.
Sr. Folch.
Sr. Fontbernat.
Sr. Guinart.
Sr. Irla.
Sr. Mestres.
Sr. Mies.
Sr. Puig i Ferrater.
Sr. Riera.
Sr. Sellés.
Sr. Soler i Bru.
Sr. Tauler.
Sr. Viadiu.
Sr. Romeva.
Sr. Fronjosà.
Sr. Ruiz i Ponseti.
Sr. Comes.
Sr. Simó.

Sr. Serra i Hunter.

Sr. Ribes.

Sr. Selves.

Sr. Galés.

Sr. Róret.

Sr. Dot.

Sr. Casanovas.

El Sr. PRESIDENT: Resta aprovada la redacció definitiva de l'art. 15. Redacció definitiva de l'art. 24.

El Sr. CEREZO: L'art. 24 ha de quedar en suspens la seva votació, perquè no ha vingut a la Comissió l'esmena que havia de servir de base a la redacció.

El Sr. PRESIDENT: Queda en suspens l'article 24.

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió Especial sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu

(S'entra al capítol tercer.)

(Hi ha una esmena a l'art. 28, que el senyor Secretari llegeix; és la següent:)

Article 28. Se suprimirà en el primer paràgraf: "... en les seves pròrrogues".

Palau del Parlament, 15 de febrer del 1934. — Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Scler i Bru i Casademunt.)

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Cerezo.

El Sr. CEREZO: La Comissió accepta aquesta esmena.

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Jo voldria fer observar a la Comissió que, tal com està redactat aquest article, la naturalesa d'aquestes despeses necessàries queda subjecte a dificultats d'interpretació, o de confusió almenys, perquè diu: «S'entén per despeses necessàries les indispensables per a mantenir la finca en la mateixa forma que es va contractar» i si no hi ha més explicació, aleshores podria resultar que les despeses normals de conreu també fossin considerades com despeses necessàries. Jo crec que s'hauria d'introduir aquí algun aclariment, perquè això quedés ben establert.

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió no veu que s'hagi de fer aquesta rectificació, perquè no es presta a cap confusió. Ja s'ha aprovat, per altres articles de la Llei, que el conreu ha de seguir-se a ús i costum de bon pagès. Com que ja es diu «a ús i costum de bon pagès», seria ara posar una repetició d'una cosa que no pot interpretar-se mai com una millora.

El Sr. ROMEVA: Aleshores jo m'atenc a les declaracions del senyor President de la Comissió, perquè això, constant en el DIARI DE SESSIONS, valgui per explicació.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 28, amb

l'esmena que ha admès la Comissió? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(*La redacció d'aquest article és la següent:*

«Article 28. Extingit per qualsevol causa el contracte de conreu, el conreador podrà reclamar al propietari l'abonament de les despeses necessàries i millores útils fetes per aquell en la terra, sempre que subsisteixin en deixar la finca.

S'entén per despeses necessàries les indispen-sables per a mantenir la finca en la mateixa forma en què es va contractar i les imposades per la Llei o organismes estatals dins els límits de la seva competència.

S'entén per útils, les millores que causin augments en la producció o valor de la finca i no siguin d'ornamentació o comoditat per qui la disfruti.

La prova de les millores realitzades correspon sempre al que les reclami.

En cas de dubte envers de la naturalesa de la millora, es sotmetrà a la resolució de la Junta arbitral.»

Es dona lectura a la següent esmena a l'article 29:

«Article 29. Quedarà redactat així:

Les millores útils hauran de realitzar-se per mutu acord. En cas de negativa del propietari a l'acord, l'arrendatari haurà de proposar la realització a la Junta arbitral, provant la conveniència de la millora i presentant un pressupost del seu cost. La Junta arbitral, escoltant el propietari i amb els assessoraments que estimi oportuns, acordarà o no la realització de les millores que hauran de subjectar-se al pressupost presentat o en aquell altre que acordi la pròpia Junta i autoritzant el conreador per a realitzar-les.

Palau del Parlament, 16 de febrer del 1934. — Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.»

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Respecte d'aquest article 29, tal com ara queda redactat, nosaltres hem de fer la proposta de què hi sigui afegit un paràgraf que ja figurava en l'antic dictamen i que feia referència a la forma expedita com el conreador pot reemborsar-se de les despeses fetes per les millores necessàries...

El Sr. CEREZO: El que demana la V. S. és a l'art. 32. Segurament el canvi de numeració del dictamen antic en relació amb l'actual, li haurà produït aquesta confusió.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Realment, és que m'atania a la numeració antiga.

(*Es aprova l'art. 29, tal com figura en l'esmena.*)

Es dona lectura a la següent esmena a l'article 30:

«Article 30. Quedarà redactat així:

Quan el propietari doni per finit el contracte de conformitat amb aquesta Llei, el conreador no podrà reclamar l'abonament de les despeses i millores realitzades durant els dotze darrers mesos de la seva vigència.

Palau del Parlament, 16 de febrer del 1934. — Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.»

El Sr. CEREZO: La Comissió accepta aquesta esmena, perquè té el mateix esperit de l'article que també fa referència a prorroques legals.

El Sr. PRESIDENT: Acceptada aquesta esmena, s'aprova aquest article? (*Assentiment.*) Resta aprovat l'article d'acord amb l'esmena.

(*Es dona lectura a la següent esmena a l'article 31:*

«Article 31. Quedarà redactat així:

El propietari haurà d'abonar les millores reintegrant l'import de les inversions o aportacions fetes pel conreador.

Palau del Parlament, 16 de febrer del 1934. — Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.»

El Sr. CEREZO: La Comissió accepta la nova redacció d'aquest article amb aquesta esmena.

El Sr. PRESIDENT: ¿Acceptada aquesta esmena per la Comissió, s'aprova aquest article? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(*La redacció de l'art. 31 és d'acord amb l'esmena de referència.*

El Sr. Secretari dona lectura a la següent esmena a l'art. 32:

«Article 32. Quedarà redactat així:

«Les despeses necessàries i les reparacions extraordinàries, la necessitat de les qual hagués estat avisada al propietari oportunament, aniran a càrrec del propietari. Si aquest no complís la seva obligació, el conreador podrà realitzar-la per compte del propietari. Per a fer-ho deurà el conreador obtenir el permís previ de la Junta arbitral corresponent, la qual no podrà atorgar-lo sense haver escoltat el propietari o comprovat la seva resistència.

El conreador podrà reclamar del propietari, immediatament de fetes aquestes despeses, la quantitat esmerçada.

Palau del Parlament, 16 de febrer del 1934. — Tauler, Fontbernat, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.»

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: En primer lloc, donada la rapidesa en què han estat presentades aquestes esmenes i acceptades per la Comissió, he de demanar perdó per presentar esmenes verbals, en contra del meu ús.

L'esmena que presentem a aquest art. 32, tal com queda redactat, és un afegit que tendeix a fer més expeditiva, més ràpida, més eficient l'acció del conreador quan vulgui reemborsar-se de les despeses fetes contra del propietari. Aquí, en aquesta esmena acceptada per la Comissió, a l'acabament — parlem de l'art. 32, que crec que passarà a ésser el 29, corrent-se després l'enumeració —, diem: «El conreador podrà reclamar del propietari, immediatament de fetes aquestes despeses, la quantitat esmerçada». Això vol dir que si reclama aquesta quantitat i el propietari no li abona immediatament, el conreador es veu abocat a una demanda judicial; per consegüent, a sostenir un plet amb el propietari perquè li reemborsi aquestes despeses que ha fet per compte d'ell. En l'antic dictamen de la Comissió hi havia un acabament que per mi és molt català; deia, senzillament, que el conreador podia rescabalar del lloguer que havia de pagar, aquestes despeses fetes com a mi-

llora de la finca. Nosaltres només demanem que aquest article acabi de la mateixa manera que acabava l'antic article, és a dir, donant el dret al conreador de cobrir-se ell mateix aquestes despeses necessàries rescabament-se del lloguer que hagi de pagar.

Si ens és admesa aquesta esmena, no hem de dir res més; però si no és admesa, nosaltres ens reservem el dret de defensar-la.

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: Al que fa referència el senyor Ruiz i Ponseti és a una conversa que havíem tingut en el si de la Comissió, de donar una variació a la redacció d'aquest últim paràgraf en el dictamen antic, però el dictamen antic no deia tampoc ben bé això que ara diu el senyor Ruiz i Ponseti; és en el si de la Comissió que havíem volgut donar-li una variació diferent, però, consultat el cas i estudiat precisament l'objecte d'aquest dret que es dona al conreador, hem pogut veure que el dret l'havíem sentat, però no podíem pas deixar que ell pogués fer ús d'aquest dret immediatament. Ell ja sap que té l'acció judicial o l'acció de conveni, que no hem de dir mai que sigui una acció judicial; podem dir que és una acció de conveni de les dues parts que assenyali la manera de pagar aquestes millores. Però si succeís aquell cas, té l'acció judicial per a poder recórrer per a l'obtenció d'aquelles despeses que ell hagi esmerçat en les millores. Per això nosaltres hem de mantenir el dictamen, acceptant precisament aquesta esmena que ha estat presentada, i no podem admetre la suggerència que fa el senyor Ruiz i Ponseti, perquè, d'admetre-la, seria sentar, no solament el dret, sinó, a més, el reconeixement de les millores, el dret de cobrar-se-les sense cap més acció.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: En primer lloc em permetré rectificar el concepte fonamental emès pel senyor Cerezo, és a dir, que l'esmena que jo proposo ara no figurava en l'antic dictamen de la Comissió. Jo li he de dir al senyor Cerezo que en esperit figurava íntegrament en el dictamen de la Comissió. Hi ha dues ratlles en el redactat que ara tenim que no diuen res, que hem de suposar tots i tots ho admetem que volien dir el que jo sostinc ara, i que si estan redactades d'una manera diferent és perquè hi devia haver algun error de mecanografia o hi figuraven algunes paraules que no s'hi volien posar. El dictamen diu literalment: «El propietari podrà exigir que el conreador es reembolsi del seu import rescabament-lo del preu que ha d'abonar o lliurar.» Jo comprenc que el propietari no exigirà mai que l'altre es cobri una cosa en contra d'ell; el que ells volien escriure, els que varen escriure això, era que el conreador tindria el dret de reemborsar-se així d'una manera plana, expeditiva, sense anar a tribunals, sense complicar les coses estil advocat, sinó, senzillament, cobrant-se del que li deu, ja que ell té en aquell moments diners que ha de donar al propietari. Aquesta forma tan catalana i tan senzilla d'arreglar els comptes, és el que proposem que continuï en la Llei definitiva que estem elaborant. Si tot això s'ha enredat és — ja us ho

diré clar — que s'han ficat advocats dintre la Comissió. (Rialles.) Aquest és un assumpte que s'havia de discutir només entre pagesos, i entre pagesos ens hauríem entès perfectament; però si s'hi fiquen els advocats, cerquen feina per a ells i cerquen la manera de complicar les qüestions. Jo només demano que fem la Llei clara i expeditiva, i el més expeditiu és que si he de donar cinc duros a un, i després li he de posar un plet perquè me'n doni dos, donant-hi tres, estem en paus. El que demanem és que el conreador dongui la diferència entre el que li ha de donar ell i el que l'altre li ha de retornar i no obliguem al conreador a empendre una acció judicial, a entrar en plets, que no hi entén i que sempre els té per i, en canvi, sempre que compliquem l'acció judicial entre propietaris i conreadors és de fet posar per damunt el dret del propietari, perquè el conreador fuig justicadament de totes les accions judicials.

Jo em permeto insistir en què la Comissió deixi aquest partit pres a què té en contra del que en diem vulgarment prendre's la justícia per la seva mà, que és la manera més clara i noble de prendre la justícia i és la forma més ràpida d'arranjar les qüestions. Simplement, demano que l'article quedi tal com havia estat aprovat en principi per la Comissió.

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: Les mateixes raons que allega el senyor Ruiz i Ponseti, és a dir, que pot haver-hi una acció judicial, es pot suscitar si es fa en la forma que està defensant. L'acció judicial no es priva d'una manera ni de l'altre. El que hem de sentar és el dret que el conreador pugui reclamar la quantitat que hagi invertit en millores (ja diem que es tracta de millores en casos extraordinaris, no en casos corrents); llavors també li reconeixem aquest dret, i com que hem de suposar que quan això s'exerciti hi haurà sempre la part de bona fe que ha de concórrer en les dues parts per a poguer establir-se mútuament el pagament, no hem d'entrar en fer veure que hi ha d'haver una acció judicial quan deixem ben sentat el dret del conreador.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Lamento que no m'hagi convençut el senyor President de la Comissió. L'argument que ens donava, per mi, no té absolutament cap valor; és a dir, sí, té un valor en contra de la seva posició; deia el senyor Cerezo que de totes maneres poden provocar-se accions judicials. És evident que sempre que no hi ha acord, desgraciadament, poden provocar-se accions judicials, però per nosaltres hi ha molta diferència que l'hagi de provocar el propietari o que l'hagi de provocar el conreador. Si el conreador es fa la justícia per la seva mà d'una manera injusta, és a dir, si cobra una cosa que no havia de cobrar-se, és evident que el propietari podrà procedir judicialment contra el conreador; però si el conreador ho fa bé, què passarà? No passarà res, el propietari no procedirà contra el con-

reador; en canvi, és donarà molt sovint el cas que el conreador pagarà íntegrament el preu de l'arrendament, quedaran pendents de pagament les despeses que ell hagi fet per millores, i llavors el propietari no es negarà en rodó a pagar-les, però romansejarà per a ajornar indefinidament el pagament, i ja tenim que és al conreador a qui obliguem a emprendre aquesta acció judicial que nosaltres voldríem que no s'hagués d'emprendre mai, però que si algú l'ha d'emprendre, sigui el propietari, que ja hi està més fet i inclús són més aficionats a aquestes coses. Per això sento que la Comissió no m'hagi convençut, i he de manifestar, a més, que m'estranya molt que els pagesos autèntics que hi ha dintre la Comissió s'hagin deixat convèncer per aquests sofismes del senyor Cerezo.

El Sr. PRESIDENT : S'aprova l'esmena?

El Sr. FRONJOSA : Amb el vot en contra de la nostra Minoria.

El Sr. PRESIDENT : Resta aprovada l'esmena amb el vot en contra dels senyors Diputats de l'Unió Socialista.

(L'article queda redactat d'acord amb l'esmena.)

Article 33. No hi ha cap vot particular ni cap esmena.

S'aprova? (Assentiment.) Queda aprovat.

Article 34. Tampoc no hi ha cap vot particular ni cap esmena.

S'aprova?

El Sr. ROMEVA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA : En aquest article hi ha al costat de les paraules «quan abandoni el conreu de la terra», la paraula «injustificadament», que jo crec que l'hauríem de treure d'aquest article, perquè l'abandonament és una cosa que l'hem definida ja. El conreador que avisa que deixa la terra, no l'abandona; per tant, l'abandonament sempre és una sola cosa. No veig sentit a la paraula «injustificadament». Entenem que el conreador abandona la terra quan no compleix l'obligació del seu contracte. Jo entenc que hem definit ja que hi ha una cosa que se'n diu abandonar la terra, i aquesta cosa és la que es sanciona en aquest article. Si anem a fer definicions, només portaran raons i discussions.

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO : He de dir al senyor Romeva que la paraula «injustificadament» vol dir, per exemple, que es pot donar el cas d'un comiat, i per aquell comiat pren efecte la rescissió del contracte. Però la paraula abandonament, si bé hem definit que volia dir abandonar la terra, en aquest cas no és realment un abandonament voluntari, sinó un abandonament injustificat.

El Sr. ROMEVA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA : Jo crec que no podem sentar el principi, perquè llavors potser aniríem con-

tra la virtualitat dels altres articles, i sentar el principi que aquell al que se li ha donat comiat, o que ell ha donat comiat, fa abandó de la terra, pensem-nos-hi una mica, perquè potser aniríem contra el mateix interès que volem defensar.

El motiu de la meua observació, doncs, és aquest.

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO : La Comissió, aquí, només ha volgut salvar amb aquesta paraula la interpretació que és vulgui donar a la forma en que ve el verb. Quedant ben sentat que es tracta únicament i exclusivament del cas d'abandó de terres, naturalment, pot sobrar la paraula injustificadament. L'haver-la posat, l'haver-la mantingut així en el dictamen, era per a evitar una mala interpretació, perquè s'ha cregut que no feia cap nosa, el que es volguessin salvar alguns casos en que, no essent un abandonament de terra, fos un cas d'abandó injustificat de la terra. Salvat el cas de què es tracta únicament i exclusivament d'abandó de la terra, no hi hauria cap classe d'inconvenient en treure la paraula «injustificadament».

El Sr. ROMEVA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA : Bé; a mi em semblava, i hauria de poder repassar la redacció definitiva dels articles que hem aprovat, que trobaríem que aquesta redacció que resulta que l'abandó no és més que això, i aleshores potser cauríem en aquesta cosa que ha retret tantes vegades el senyor Ruiz i Ponseti, de què posem paraules per a donar feina als advocats.

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO : La Comissió accepta la suggerència del senyor Romeva i suprimeix la paraula «injustificadament».

El Sr. ROMEVA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA : Era per continuar encara sobre el mateix article.

Aquest article és una forma de sanció que es posa a l'abandonament. Bé; però jo crec que aquesta sanció s'hauria d'aplicar, també, en el cas de manca de pagament o incompliment del contracte, perquè del contrari ens pot passar que el que vulgui fer abandonament, només que acollint-se a la manca de pagament, esquivaria les conseqüències d'aquesta Llei.

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO : Això ja ho comprendrà el senyor Romeva que no ho podem admetre, perquè ja hem establert el dret a reclamar danys i perjudicis pel que afecti a l'incompliment de contracte i no pagament. No hem d'involucrar uns drets que són adquirits, com és el de millora,

amb altres drets ja reconeguts, amb una acció directa.

El Sr. ROMEVA : I pels altres incompliments de contracte?

El Sr. CEREZO : Per a tots.

El Sr. ROMEVA : Per exemple, el no conrear la terra.

El Sr. CEREZO : Ja hi han danys i perjudicis.

El Sr. ROMEVA : Tenint en compte aquest concepte, no em faig fort i retiro l'esmena.

El Sr. PRESIDENT : ¿S'aprova l'article amb la supressió de la paraula «injustificadament»? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(La redacció definitiva d'aquest art. 34, és la següent:

«Article 34. No seran abonables en cap cas al conreador les despeses necessàries ni les millores útils ni els treballs i obres a què fa referència l'article anterior quan abandoni el conreu de la terra.»

El senyor Secretari dóna lectura a la següent esmena a l'art. 35:

«Article 35. Quedarà redactat així:

L'acció de millores haurà d'exercitar-la el conreador en el mateix judici en què es planteja la resolució del contracte.

Palau del Parlament, 16 de febrer del 1934. — Tauler, Fontbernà, Bilbeny, Soler i Bru, Casademunt.»)

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. ROMEVA : Demano per parlar.

El Sr. CEREZO : La Comissió accepta l'esmena.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA : De la manera com resta redactat l'article, acceptada aquesta esmena, queda ja salvada la cosa que jo volia evitar; és a dir, em penso que d'aquesta manera es diu simplement que l'acció de millores s'exercitarà en el mateix judici, suprimint aquella frase que deia «per indicació de la Junta arbitral...». No és cert?

El Sr. CEREZO : Exactament.

El Sr. ROMEVA : Era aquesta l'objecció que jo volia fer. Havia demanat la paraula abans de saber que la Comissió acceptava l'esmena.

El Sr. PRESIDENT : ¿S'aprova l'art. 35 amb l'esmena acceptada. (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(La redacció de l'art. 35 és d'acord amb l'esmena. Sense discussió s'aprova l'art. 36. El senyor Secretari dóna lectura a la següent esmena a l'article 37 :

«Article 37. Quedarà redactat així :

El conreador haurà de permetre les millores necessàries o simplement d'embelliment i comoditat que vulgui fer el propietari.

Les millores d'embelliment donaran dret al conreador a la rebaixa del preu d'arrendament en la proporció que hagin perjudicat la producció de les finques.

Palau del Parlament, 16 de febrer del 1934. — Tauler, Fontbernà, Bilbeny, Soler i Bru i Casademunt.»)

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO : La Comissió accepta aquest nou redactat.

El Sr. PRESIDENT : Amb el nou redactat, ¿s'aprova l'article i desapareix, per tant, el redactat del dictamen?

El Sr. ROMEVA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA : Jo m'he d'oposar a una supressió que s'ha fet aquí. Si les millores d'embelliment, que, naturalment, se suposa que produeixen una reducció en el rendiment de la finca, donen dret al conreador a què es rebaixi l'arrendament, les millores que donen augment de rendiment, augment de producció a la finca, haurien de donar també un dret. Això és el que hi havia en l'article.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Ja quedarà regulat amb la revisió segons la productivitat de les finques.

El Sr. ROMEVA : Però aleshores també hi podria haver quedat regulat l'altre, perquè hi han els mateixos motius.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Només era per a exposar el que jo ja havia dit dintre de la Comissió, i és que aquest article es refereix exclusivament a millores d'embelliment i comoditat, i és natural que el conreador no hagi de pagar res per l'embelliment, que és una cosa purament especulativa, no és lucrativa. En canvi, quan es tracta de millores de rendiment, estan regulades quan es tracta de les revisions. Però aquest article està, només, destinat a millores d'embelliment, per les quals és natural que no ha de pagar res el conreador.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Aquest paràgraf era incongruent.

El Sr. PRESIDENT : Resta aclarit?

El Sr. ROMEVA : Per mi, sí.

El Sr. PRESIDENT : S'aprova l'art. 37? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(La redacció de l'article aprovat és d'acord amb l'esmena. Se suspèn aquesta discussió.)

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya

El Sr. TAULER : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. TAULER : Encara que la Comissió té molt avançat l'estudi dels diferents articles que formen part d'aquest Títol IV, tota vegada que sobre alguns d'ells hi han esmenes que mereixen nova atenció de la Comissió, que podrien donar lloc a haver de modificar alguns articles, demano la suspensió d'aquesta discussió.

El Sr. PRESIDENT : Se suspèn aquesta discussió. Havent-se de reunir algunes Comissions parlamentàries, s'acorda aixecar la sessió? (*Assentiment.*)

ORDRE DEL DIA
per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret, sobre el Projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió Especial, sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu.

4. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Finances, sobre el Projecte de Llei de transferències de crèdit.

5. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió Especial (Contractes de Conreu), proposant una nova redacció dels arts. 15 al 26 del seu dictamen primitiu, sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu.

(S'aixeca la sessió a les set de la vetlla.)

Dos annexos.

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

d'aigües minero-medicinals i d'aigües pures de règim

CAPÍTOL I

Concepte d'aigua minero-medicinal i d'aigua pura de règim

Article 1.º Amb el nom d'aigües minero-medicinals són designades aquelles aigües d'afflorament natural que, a més d'un puresa bacteriològica absoluta, compten amb elements minerals en nombre, quantitat, proporció i constància que, sols o units a condicions determinades de temperatura o radioactivitat o ambdues, les fan aptes per a ésser emprades com a element terapèutic.

Article 2.º Les aigües que, a més de l'absència absoluta i constant de tot germen patògen i escassetat de matèria orgànica, presenten una equilibrada ponderació de sals, poden ésser qualificades d'aigües pures de règim o de taula.

Article 3.º Per a l'ús, aplicació terapèutica, envasament i expedició de les aigües qualificades de minero-medicinals, cal la declaració d'utilitat pública.

Per a l'explotació de les aigües pures de règim o de taula, cal l'autorització d'envasament i expedició.

CAPÍTOL II

De l'expedient de declaració d'utilitat pública de les aigües minero-medicinals i de l'autorització d'envasament i expedició de les aigües pures de règim

Article 4.º Per a obtenir la declaració d'utilitat pública, cal :

a) Que una persona individual o jurídica ho sol·liciti de la Conselleria de Sanitat i Assistència Social.

b) Que a la sol·licitud s'acompanyi una anàlisi completa de l'aigua per persona competent.

c) Sol·licitud o certificat d'admissió o certificació d'atorgament del nom i de la marca del Registre de la Propietat Industrial i Comercial.

d) Memòria facultativa dels resultats de l'aplicació de l'aigua a usos terapèutics amb exposició detallada dels diagnòstics dels casos tractats,

forma i data de l'aplicació de les cures i data de l'aplicació dels resultats.

e) Dipositar 5,000 ptes. per a respondre de les despeses de l'expedient.

Article 5.º Complimentades les disposicions enumerades a l'article anterior, el Cap dels Serveis de Sanitat farà pública la sol·licitud mitjançant avís oficial publicat al *Butlletí de la Generalitat*, en el qual invitarà a declarar si hom ja havia sol·licitat amb anterioritat la declaració d'utilitat pública i, passats trenta dies de la publicació de l'avís, si no hi ha inconvenient, elevarà la demanda a la Junta Superior de Sanitat perquè dictami la procedència de la prossecció de l'expedient. En cas d'improcedència serà comunicada a l'interessat dintre dels vuit dies de pres l'acord i li serà retornat el dipòsit, deduïdes les despeses.

Article 6.º Acordada per la Junta Superior de Sanitat la procedència de declaració d'utilitat pública, l'expedient serà cursat, disposant :

a) Que l'Institut Tècnic Oficial faci dues anàlisis completes de l'aigua captada directament del seu punt d'afflorament, una a la primavera i l'altra a la tardor. L'anàlisi haurà d'ésser : física (temperatura i radioactivitat si és declarada pel sol·licitant) ; química (quantitativa i qualitativa), i bacteriològica. Dels resultats de l'anàlisi se'n farà una memòria raonada, que haurà d'ésser lliurada al Cap dels Serveis de Sanitat dintre els trenta dies següents a la segona anàlisi.

b) Que l'Enginyer de la Divisió Hidrogràfica conjuntament amb l'Enginyer de Mines dels Serveis de la Generalitat i l'Enginyer o Habilitat del Cadastre, lliuri, abans dels noranta dies, una memòria indicadora de les condicions hidrominerals de la deu, del seu cabal i de les zones de protecció d'expropiació que hagin d'ésser assenyalades, recolzada en l'estudi de les condicions geològiques, dels edificis, indústries i conreu, i la peritació dels terrenys corresponents a la zona d'expropiació.

c) Que el sol·licitant presenti un exemplar dels plànols del projecte de les construccions i dependències convenient a l'explotació en escala de 1:1 per 500, i amb orientació, plànols de plantes, de les alçades i rasants a 1:1 per 100, signat per l'arquitecte i d'acord amb les disposicions vigents. Si

són aprofitats edificis i construccions hauran d'ésser assenyalats amb tinta negra els ja edificats i amb tinta vermella els que hom projecta. Els plànols hauran d'ésser presentats abans dels noranta dies.

d) Que el Cap del Nucli Sanitari Comarcal, junt amb el Delegat Sanitari del Municipi on s'escaigui el manantial, informi, i també abans de noranta dies, sobre les condicions climàtiques del lloc d'afiorament o d'explotació de les aigües i les condicions sanitàries del terme, tretes de les estadístiques de morbositat i mortalitat (infecciosa i comuna).

Article 7.^è Reunida tota la documentació, l'expedient passarà novament a l'informe de la Junta Superior de Sanitat que fixarà les zones d'expropiació i de protecció, per a sotmetre-les a informació pública, posant-les en coneixement del Municipi o Municipis afectats perquè puguin ésser fetes les reclamacions que hom cregui convenients dintre el termini legal.

Article 8.^è Ateses i tramitades les reclamacions, per acord de la Junta Superior de Sanitat, serà declarada d'utilitat pública, que tindrà ple efecte des dels vuit dies de publicada al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*. Dintre de l'any de declarada d'utilitat pública, el propietari o beneficiari haurà de posar la deu en explotació i tindrà tres anys de termini per a completar el projecte aprovat i gaudir de totes les avantatges de l'explotació.

Article 9.^è Enllestits ja els edificis annexos projectats i aprovats per a l'explotació d'una deu, caldrà presentar al Cap de Finances la liquidació, documentalment justificada, de les despeses d'adquisició dels terrenys expropiats, immobles, nous edificis i instal·lacions, la puja total dels quals, un cop aprovada pel senyor Conseller de Finances, servirà de tipus de subhasta, segons s'indica en el capítol de sancions. Si en posar-se en explotació una deu d'aigües minerals estan sols parcialment executades les obres i indemnitzada parcialment la zona d'expropiació, l'inventari i la seva valoració comprendrà solament la part afectada, però no podrà ésser mai autoritzada l'obertura de l'establiment sense que el Departament de Finances hagi aprovat la liquidació parcial.

El termini de la total realització dels plànols d'explotació i del gaudi del dret d'expropiació acaba als tres anys de la declaració d'utilitat pública. En aprovar-se la liquidació de les obres, el sobrant del dipòsit fet per a l'expedient de la declaració d'utilitats pública serà retornat a l'interessat.

Article 10. Quan un establiment d'aigües minero-medicinals estigui ja en condicions d'explotació i abans d'obrir-lo al públic, haurà d'ésser objecte, per una delegació de la Direcció dels Serveis de Sanitat, d'una inspecció comprovatòria de si els edificis i les instal·lacions han estat executades segons els projectes aprovats per la Junta Superior de Sanitat, i en cas de deficiència, omissió o empitjorament en l'execució de les obres dels immobles, annexos i instal·lacions, deturarà el permís d'obertura, fins que resolgui la Junta Superior de Sanitat. Si les obres solament s'han executat en part, haurà de dictaminar si, malgrat llur execució parcial, pot posar-se l'establiment en condicions d'explotació, i llavors, abans d'autoritzar l'obertura per cada temporada, la delegació haurà de

dictaminar fins que estiguin totalment enllestides les obres del projecte d'explotació. Des de llavors estarà subjecte a les inspeccions ordinàries.

Article 11. Per a l'explotació de noves deus o cabals hídrics minero-medicinals a la zona de protecció d'una deu declarada d'utilitat pública, caldrà sempre incoar l'expedient de declaració d'utilitat pública.

No escaurà incoació d'expedient de declaració d'utilitat pública, fins que hagin prescrit els drets de les declaracions anteriorment atorgades, però sempre serà tingut en compte el dret de prelació de la sol·licitud si no ha estat retirat el dipòsit fet per a la incoació d'expedient.

Article 12. Per a aconseguir permís d'envasament i expedició de les aigües que tinguin condicions terapèutiques i coadjuvants de règim o de taula, caldrà sol·licitar-lo de la Direcció dels Serveis de Sanitat i presentar les anàlisis química (quantitativa i qualificativa) i bacteriològica de l'aigua i els acreditatius de propietat del terreny del punt d'afiorament amb un mínim d'una hectàrea per a la instal·lació dels annexos per a l'explotació, i de tres hectàrees en el sentit en què s'hagi d'estendre la zona de protecció, còpia de la sol·licitud i rebut de la seva missió o bé certificació d'atorgament del nom i de la marca que hom vol donar a l'aigua del Registre de la Propietat Industrial i Comercial, i dipositar 2,500 pessetes per a despeses de l'expedient.

Article 13. La documentació indicada en l'article 10, passarà a la Junta Superior de Sanitat, la qual dictaminarà sobre la procedència o improcedència de l'autorització. En cas d'improcedència, serà retornat el dipòsit, deduïdes les despeses. En cas d'acordar la procedència s'obrirà expedient.

Article 14. El propietari haurà de presentar, abans dels noranta dies, un plànol de les instal·lacions a l'escala de l'1 per 100, signat per un Arquitecte en les condicions legals establertes i el detall de la maquinària.

Per l'Institut Oficial d'anàlisis es procedirà a captar aigua a la primavera i a la tardor en el punt d'afiorament, la qual haurà d'ésser analitzada químicament i bacteriològica, i lliurar dictamen dintre els trenta dies següents a l'últim anàlisi.

El senyor Enginyer de Mines adscrit als Serveis de la Generalitat, junt amb el senyor Enginyer o Habilitat del Cadastre, lliuraran, abans dels noranta dies, una memòria de les condicions del terreny, estatges, cultius, explotacions forestals o industrials de la zona de protecció assenyalada pel propietari, i de la que tècnicament hauria d'ésser assenyalada i, ensems, de l'afiorament de la deu.

El Cap del Nucli Sanitari corresponent, junt amb el Delegat Sanitari del Municipi on s'escau la deu, informarà abans dels noranta dies sobre les condicions sanitàries del lloc d'afiorament de l'aigua i de la seva zona de protecció, a base de les dades epidemiològiques i les estadístiques de morbositat i mortalitat infecciosa, per totes les causes, dels nuclis de població i circumdants.

Article 15. Complimentats els tràmits indicats en l'art. 9.^è, la Junta Superior de Sanitat emetrà dictamen: si tots els dictàmens resulten favorables el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social autoritzarà l'envasament i expedició. Si hi ha deficiències insuperables, l'autorització serà denegada i

clos l'expedient, i serà tornada a l'interessat la resta del dipòsit fet, deduïdes les despeses.

Article 16. Aprovada pel senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social l'autorització per a l'envasament i expedició, aquesta tindrà efectes des dels vuit dies de publicada al *Butlletí Oficial de la Generalitat*.

L'autorització caduca als dos anys si no és posada en explotació en les condicions aprovades.

Article 17. Un cop enllestides les instal·lacions per a l'explotació industrial d'una aigua pura, i abans de lliurar-la al públic, seran inspeccionades per una Delegació de la Direcció dels Serveis de Sanitat, la qual, si comprova que s'han executat adequadament els plànols projectats i corregit les deficiències, en el cas que oportunament hagin estat assenyalades, donarà permís per a l'explotació. Si hi ha alguna deficiència, ho posarà en coneixement de la Junta Superior de Sanitat, la qual demorarà el permís fins que comprovin que han estat corregides.

Un cop la deu en explotació, serà retornat al sol·licitant la resta del dipòsit fet.

Article 18. Si alguna població tingués aigües deficientes en quantitat o qualitat, podrà servir-se de qualsevol deu que estigui situada a menys de 10 quilòmetres de la població, mentre reuneixi les següents condicions:

- a) Que siguin aigües potables.
- b) Posar-se d'acord el Municipi amb el propietari o usuari del manantial i el Servei Sanitari de la Generalitat.
- c) Tenir cura de les condicions de les deus, de l'anàlisi periòdic de les aigües i la constant vigilància de l'envasament.
- d) S'entendrà que aquesta autorització és circumstancial, mentre duri la deficiència i, per tant, no caldrà sotmetre's als tràmits prescrits per aquesta Llei, i estarà lliure dels beneficis de la industrialització.

Article 19. Quan la deficient qualitat bacteriològica i química d'una aigua de proveïment d'una població pugui posar en perill la salut pública, el propietari d'una deu situada a menys de deu quilòmetres i a l'ensens autoritzat per a l'envasament i expedició, vindrà obligat a cedir un litre d'aigua per habitant i dia de la població necessitada, sense que el total no passi d'un terç de l'aigua aforada i sense cap compromís de canalitzar-la, sinó de servir-la al peu de la deu i a l'hora oportuna, previ informe del servei sanitari de la Generalitat.

CAPÍTOL III

De la propietat

Article 20. Les aigües característiques minero-medicinals, es divideixen:

- a) Deus d'aflorament espontani.
- b) Deus d'aflorament a aconseguir per qualsevol procediment mecànic.

Article 21. La propietat de les aigües minero-medicinals d'aflorament espontani, correspon al propietari del terreny on brollen, si obté la declaració d'utilitat pública per a llur explotació. Si la declaració d'utilitat pública és instada i obtinguda

per altres, un cop passat un any si el propietari del terreny no té cura ni s'interessa per l'explotació, passarà a propietat del que l'obtingui.

El dret de propietat que usufructua l'instador de l'utilitat pública, queda també extingit si dintre de l'any no posa la deu amb condicions d'explotació.

Els drets que confereix la declaració d'utilitat pública, passats els dos anys d'inexplotació, passen al Municipi corresponent. Si aquest, durant tres anys, no municipalitza l'explotació, aquests drets queden extingits.

Article 22. La propietat de les aigües de tipus B correspon al descobridor, però si algú altre hi obté la declaració d'utilitat pública, passat un any, el dret de propietat prescriurà al que hagi obtingut la concessió d'utilitat pública, i si passat un altre any no posa les aigües en explotació, el dret passarà al Municipi amb les mateixes condicions i pel mateix termini de l'article anterior.

Article 23. No es poden fer cales, desmunts ni sondatges sense autorització del propietari del terreny o de les mines.

Si per treballs fets sense autorització justificada, és aflorada una deu, el dret del descobridor passarà al propietari del terreny o mina, i solament tindrà dret de propietat el descobridor si, aconseguida la declaració d'utilitat pública, concorren les condicions anotades a l'art. 22.

Article 24. Si es sospita l'existència d'una deu inafiorada susceptible, per les condicions que tècnicament poden suposar-se-li, de declaració d'utilitat pública, i el propietari del terreny es nega a atorgar l'autorització per als treballs d'aflorament convenients, previ el dipòsit de la quantitat corresponent al valor dels terrenys que tindrà dret d'expropiar, en atorgar-se-li el benefici d'utilitat pública, i a més el dipòsit de 5.000 pessetes per a les despeses de l'expedient, el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social, previ informe de la Comissió Permanent de les Juntes Superiors de Sanitat, podrà autoritzar els treballs d'aflorament de la suposada deu, i, en cas que fos declarada d'utilitat pública, els drets passarien al qui l'obtingués, els quals passaran al propietari transcorregut l'any d'obtinguda la declaració si la deu no està en condicions d'explotació. Regiran les mateixes normes per a la prescripció dels drets del propietari.

Si les explotacions no donen resultat als tres anys, els drets de propietat passaran a llur propietari prèvia la indemnització de danys i serà sobressagut l'expedient de declaració d'utilitat pública, i tornat al sol·licitant el dipòsit fet a tal fi, deduïdes les despeses dels tràmits corresponents.

Article 25. Si l'aflorament s'escau en terreny de domini públic, el dret de propietat passa de seguida al que obtingui la declaració d'utilitat pública i prescriurà als dos anys en cas de no posar la deu en les condicions d'explotació que condicionarà la declaració d'utilitat pública.

Article 26. Les deus declarades d'utilitat pública gaudiran dels drets d'expropiació i de protecció.

La zona d'expropiació comprendrà un quadrilàter que, prenent com a centre la font, pou o deu, tingui una diagonal en sentit Nord a Sud i d'Est

o Oest, de 300 metres. Ensems tindrà drets d'expropiació dels terrenys necessaris per a construir un camí de tercer ordre des de la deu a la carretera més transitada o estació de ferrocarril més pròxima, fet en la forma més adient per al turisme.

La zona de protecció comprendrà una àrea circumscrita a un cercle d'un radi de 250 metres, el centre de la qual serà el punt d'afiorament o d'explotació del pou, la deu o la font. La zona de protecció, segons dictamen tècnic, podrà ésser ampliada en un sentit, però limitant proporcionalment els altres fins a confondre's amb la ratlla límit de la zona d'expropiació i la de protecció seran prefixades en els dictàmens tècnics dels expedients d'utilitat pública, que podrà ésser ampliat a criteri de la Comissió tècnica de la Generalitat si ho exigeix la composició geològica del terreny.

Article 27. No serà permesa cap edificació ni remoció de terrenys dintre la zona d'expropiació sense l'autorització del Conseller de Sanitat i Assistència Social, previ informe del Consell Superior de Sanitat.

Article 28. Per a practicar obres, remoció de terrenys, canvi dels conreus i explotacions pecuàries minerals o industrials a les zones de protecció de deus, caldrà també l'autorització del Conseller de Sanitat i Assistència Social, previ dictamen tècnic.

Article 29. Les aigües que espontàniament aflorin dins la zona d'expropiació d'una deu seran propietat del mateix propietari de la deu declarada d'utilitat pública, qualsevol que sigui llur composició.

Les aigües que espontàniament aflorin dins la zona de protecció seran propietat del mateix propietari del terreny.

Si les aigües afloren en virtut de fenòmens sísmics o remocions de terrenys autoritzades en detriment del cabal aforat de l'establiment protegit, el propietari d'aquesta tindrà dret d'opció a la declaració d'utilitat pública per a explotar la deu en el mateix punt d'afiorament o de canalitzar-la fins a l'establiment de la seva propietat, sense perjudici d'altres procediments més ràpids i executius que recomanin els tècnics.

Article 30. Quan dintre els límits d'una zona d'expropiació hi hagi diferents deus pertanyents a un o a diferents propietaris el centre serà computat des del punt equidistant de les deus en explotació, la zona de les quals serà ampliada fent un quadrilàter en els mateixos sentits indicats a l'art. 26, la diagonal del qual serà allargada amb el nombre de metres que hi hagi des del punt equidistant de cada una de les deus, tot prenent com a centre l'esmentat punt. La zona d'expropiació corresponent a cada explotació serà proporcionada a les quantitats que resultin de la suma dels anys d'antiguitat de la declaració d'utilitat pública i dels litres d'aigua aforats calculats en unitats de milers.

Quan en una zona d'expropiació hi hagi més de tres deus, el centre d'equidistància serà calculat per referència als més distants.

Les zones de protecció dels punts on hi hagi diferents deus, també seran ampliades amb un raig allargant amb el nombre de metres que hi hagi des del punt d'equidistància a les deus corresponents.

Article 31. Si la zona d'expropiació afecta una zona urbanitzada o bé es troba compresa en un pla

d'urbanització ja aprovat, hauran de posar-se d'acord el propietari i l'Ajuntament en cas de no assolir-ho, previs els assessoraments tècnics convenients, la Junta Superior de Sanitat resoldrà sense que calgui ulterior recurs.

El dret d'expropiació d'una deu pública d'aigües minero-medicinals podrà ésser exercit des de la declaració d'utilitat pública i no caduca fins als cinc anys d'estar en explotació.

Article 32. En atorgar la utilitat pública d'una deu caldrà precisar:

a) Si solament pot ésser utilitzada en el punt d'afiorament.

b) Si pot ésser utilitzada a distància (en beguda, dutxa, bany, etc., o bé emprant derivats de l'aigua: llots, gasos, etc.) sense limitació de temps.

c) Si solament pot ésser utilitzada en certes condicions i en períodes limitats de temps que haurà d'anotar-se a cada ampolla o envàs.

d) Si solament ha d'ésser utilitzada fora de lloc d'afiorament.

Article 33. Tant les aigües minero-medicinals com les pures de règim han d'ésser envasades directament de la deu, i si en envasar-les s'empra alguna substància haurà de fer-se constar en forma ostensible a l'ampolla o envàs.

En cap cas no serà autoritzat d'emprar el clor ni altres procediments de purificació per a les aigües minero-medicinals ni per a les pures de règim.

CAPÍTOL IV

De l'ús de les marques, envasos i etiquetes en l'explotació de les aigües minero-medicinals i pures de taula.

Article 34. Les marques i els envasos hauran d'ésser atorgats pel Registre de la Propietat Industrial i Comercial, tenint en compte l'Estatut de la Propietat Industrial i Comercial o les disposicions que vigeixen sobre el particular.

Article 35. Les marques destinades a la distinció de les aigües minero-medicinals, hauran d'ésser nominatives, i si el propietari vol que siguin gràfiques, no per això ha d'exposar la corresponent denominació, encara que sigui en forma de subtítol.

Així la marca registrada ha de servir per a distingir el balneari, font, deu o pou de la seva procedència. La marca i el signe gràfic denominatiu ha de distingir-se de tota altra inscripció o llegenda, i no s'admetran i hauran de revisar-se per llur forma les que ofereixin confusió i tinguin formes gràfiques similars, així com també haurà de procurar-se la major diversificació de les formes dels envasos, el color de les etiquetes, el format de les lletres i els altres gràfics, a fi que no puguin oferir cap confusió.

Article 36. Les etiquetes hauran de contenir necessàriament en català i, potestativament en qualsevol altra llengua: La marca registrada, l'anàlisi de les aigües últimament efectuat, el lloc de procedència, les dades de la declaració d'utilitat pública i de l'autorització d'embotellament i a més podran portar el nom del manantial. Al coll de les ampolles i en lloc visible, deurà constar-hi el caràcter químic de les aigües segons qualificació oficial i el text de les indicacions terapèutiques de les aigües, que haurà d'ésser revisat per la Direcció i amb el seu vist i plau.

Article 37. La marca registrada haurà de figurar en lloc preferent en tota explotació i propaganda de les aigües minero-medicinals i autoritzar en forma prou destacada perquè no pugui ésser confós el lloc de procedència amb el de la Regió geogràfica. L'incompliment d'aquestes disposicions serà considerat com a competència il·lícita i podrà ésser sancionat amb la privació temporal o permanent de l'explotació de l'aigua.

Article 38. El lloc de procedència pertany per igual a totes les marques que siguin registrades per a l'explotació d'aigües de distints balnearis, fonts, deus o pous, encara que siguin de distintes característiques químiques i físiques i destinades a diferents indicacions terapèutiques mentre pertanyi a un mateix terme municipal o regió geogràfica.

Article 39. La propietat de l'aigua i els drets que confereix l'atorgació d'utilitat pública o l'autorització per a l'envasament i expedició fora del terme municipal a un radi de més de 10 quilòmetres involucra el de la propietat de la marca corresponent i de l'envàs i taponament autoritzats.

CAPÍTOL V

De la Inspecció Sanitària als establiments d'aigües minero-medicinals i de les deus autoritzades per a l'envasament d'expedició i del servei mèdic dels establiments d'aigües minero-medicinals

Article 40. Als efectes de la inspecció sanitària, els establiments de les aigües minero-medicinals es dividiran en :

a) Establiments de temporada oficialment limitada.

b) Establiments oberts tot l'any.

La temporada oficial serà fixada d'acord amb el propietari o empresa explotadora i segons les condicions climàtiques i les indicacions terapèutiques de les aigües, amb tres mesos d'anticipació. Per als establiments en funcionament, es tindrà en compte la temporada oficial anterior, mentre no sigui oportunament modificada.

Article 41. Els establiments d'aigües minero-medicinals que tinguin condicions climàtiques favorables i les aigües dels quals siguin apropiades per a la cura de malalties, si els canvis d'estació no tenen ostensible influència en totes o en part de les afeccions per a les quals les aigües siguin indicades, previ dictamen del metge hidròleg i del Cap del nucli sanitari corresponent, les aigües podran ésser autoritzades per a ésser aplicades tot l'any en totes o en algunes de les indicacions segons sigui condicionat en aconseguir l'autorització.

Article 42. Els establiments de temporada oficial seran inspeccionats quinze dies abans de l'obertura, perquè aquesta pugui ésser autoritzada. Les inspeccions seran efectuades personalment pel Delegat de la Direcció dels Serveis de Sanitat i hauran de comprendre la captació de l'aigua, la conducció i distribució, l'expediment, els locals i l'utillatge de les diferents normes de dispensació i aplicació de l'aigua i les condicions de l'hoteleria anexa, especialment les cuines, estatge, proveïment d'aigua, waters i desguasos i de les aigües

de proveïment de l'hoteleria anexa seran tretes mostres per a practicar l'anàlisi bacteriològica.

De l'informe desfavorable es podrà recórrer al senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Article 43. Els establiments autoritzats per a estar totalment o parcialment oberts tot l'any, seran inspeccionats durant el mes de maig per tal d'autoritzar la continuïtat de llurs funcionaments durant la temporada d'estiu i també s'efectuarà una altra inspecció des de l'octubre al maig vinent. Les inspeccions estaran subjectades a les mateixes normes enumerades en l'article anterior.

Article 44. Per la comprovació de denúncies formals o justificades, o en cas d'augment de morbiditat o de trastorns produïts a conseqüència de la dispensació de les aigües, podran ésser disposades les inspeccions sanitàries que hom cregui convenients.

Article 45. Qualsevol metge en plenitud de drets per a exercir, pot prescriure tractament d'aigües hidromineral de tots els establiments de Catalunya.

La prescripció haurà d'ésser estesa en paper comú i reintegrat amb polissa de 5 pessetes, i haurà de contenir :

a) Diagnòstic precís de la malaltia, de les condicions del malalt per a beneficiar del clima i de les aigües.

b) Tractament a què ha d'ésser sotmès (quantitat d'aigua a prendre i a quines hores ; banys, dutxes, vapors, etc.) i dies de tractament.

Article 46. Abans d'atorgar permís, cal per a la dispensació dels tractaments prescrits pels metges tant generals com hidròlegs, que sigui registrada la prescripció al llibre corresponent de la Direcció mèdica de l'estació hidromineral o de l'establiment.

La inscripció del permís i còpia de l'ordenació de tractament serà estès en un llibre talonari especial pel metge director del balneari i haurà de portar un segell de 5 ptes. que haurà d'abonar l'interessat en el moment del lliurament del permís i que haurà d'ésser col·locat a la matriu del talonari i anul·lat pel segell de l'establiment.

Els aollits a l'Assistència pública o previsió social i els subjectes a servei militar o pertanyents a cossos armats, els serà lliurat el permís i vigilat el tractament pel metge hidròleg sense necessitat del segell ni dret a cap emolument.

Del metge hidròleg

Article 47. En tot establiment d'aigües o estació d'aigües hidromineral hi haurà un metge hidròleg entès en l'aplicació de les aigües, que curarà de la seva direcció tècnicotrapèutica i dependrà de la Direcció dels Serveis de Sanitat.

Article 48. Seran obligacions del metge hidròleg :

a) Obeir les disposicions reglamentàries dels establiments d'aigües minero-medicinals i de totes les que dimanin de la superioritat, relacionades amb el servei.

b) Portar llibre registre dels malalts amb expressió del diagnòstic, tractaments i resultats.

c) Informar amb urgència els casos de malal-

ties infeccioses i les defuncions que ocorrin entre la població balnearia, qualsevol que sigui llur causa.

d) Donar compte de les causes d'interrupció de tractament, trastorns i incidències dels guariments.

e) El Reglament de l'establiment serà redactat pel propietari o empresa explotadora i subjecte a tots els apartats d'aquest article, tant pel que fa a l'hotel com a la tarifació dels serveis i pensions annexes; tot el referent a la dispensació d'aigües portarà el vist i plau del metge hidròleg. Els Reglaments hauran d'ésser aprovats abans de l'obertura de l'establiment per la Direcció dels Serveis Sanitaris de la Generalitat.

f) En tots els establiments d'aigües minero-medicinals serà obligatòria la confecció d'un menú de règim que figurarà a la llista general de plats a escollir en cada àpat. En cap cas no podrà ésser cobrat com a extraordinari el menú corrent de règim a què, per les condicions de les aigües, hagi d'ésser sotmès el malalt i que ha d'ésser proposat i revisat pel senyor metge director.

g) També haurà de prendre nota del personal auxiliar, aiguader, massagista, infermer, etc., i proposar la separació si els cregués incompetents.

h) Assenyalar les hores dels àpats i de les aplicacions hidrològiques.

i) Portar els registres d'aigües i omplir el llibre talonari de prescripcions balnearies.

j) Redactar una memòria resumint el nombre de malalts, aplicacions fetes, resultats obtinguts i, sobretot, detallar els efectes de les noves aplicacions, ja netament hidromineral, ja combinades als règims dietètics dels establiments o altres elements terapèutics.

Article 49. El metge hidròleg disposarà d'un pavelló per a la consulta i registre dels malalts, a càrrec del propietari o propietaris de l'establiment d'aigües minero-medicinals d'un mateix districte municipal, mentre estiguin situats a menys de 250 metres de distància. El metge hidròleg tindrà dret a estatge i manutenció a càrrec del propietari des de vuit dies abans del començ de la temporada oficial i fins dos dies després d'acabada.

Article 50. Per a la formalització de l'estatge i la manutenció o d'una indemnització compensadora, es posaran d'acord la Direcció dels Serveis de Sanitat i el propietari.

Article 51. A més del dret del despatx, estatge i manutenció, el metge hidròleg tindrà dret:

a) A percebre de la Direcció dels Serveis de Sanitat la quantitat de tres pessetes pel registre de tots els assistents.

b) A l'abonament per part dels malalts de deu pessetes o més, segons les condicions que seran detallades.

c) Seran exceptuats de l'abonament dels drets fixats en l'apartat b els compresos en l'art. 45, sempre i quan el metge que hagi fet la prescripció resideixi, durant el temps del tractament, en la mateixa localitat on estigui emplaçat l'establiment d'aigües minero-medicinals. També en seran exceptuats de l'abonament d'aquests drets els compresos en l'art. 46, paràgraf tercer.

Article 52. El pavelló-despatx del metge haurà d'ésser situat fora de l'edifici-establiment on hi hagi més d'un balneari, en un punt equidistant o avinent

fixat pels propietaris d'acord amb el Cap dels Serveis de Sanitat.

Els drets seran de 10 pessetes per la primera visita i prescripció d'ús d'aigües.

El metge hidròleg queda rellevat de la imposició del segell sanitari de 5 pessetes corresponent a la prescripció, segons l'art 45, paràgraf segon, però no del segell del mateix valor que ha de legalitzar la prescripció i que ha de figurar en un llibre talonari de permisos i de l'assentament al llibre-registre de malalts.

El segell de 5 pessetes haurà d'abonar-lo a part dels drets de visita al malalt no subjecte a les exaccions prefixades.

Article 53. Amb l'abonament de 10 pessetes, el malalt té dret a consultar el metge hidròleg sobre les incidències del tractament durant un període de vint-i-un dies. Per cada nou període de vint-i-un dies o fracció, cobrarà la mateixa quantitat abans indicada.

Els trastorns patològics no imputables al tractament hidromineral seran objecte d'honoraris a part, si no s'escauen en malalts subjectes a règim d'excepció (acollits a assistència pública o a previsió social i individus en servei militar o pertanyents a cossos armats) i es procurarà que als establiments situats en poblacions on hi hagi metges generals, siguin aquests els que s'encarreguin de la cura dels malalts. Els acords reguladors d'aquests serveis seran intervinguts pels organismes professionals competents.

Article 54. El metge hidròleg té l'obligació de residir permanentment a l'estació hidromineral des de tres dies abans de la temporada oficial fins un dia després d'acabada. Als establiments autoritzats per a funcionar tot l'any, hauran de residir-hi durant l'època de més concurrència, que serà fixada per cada cas. En èpoques de menys concurrència o de temporada limitada, el metge hidròleg solament haurà d'atendre tres dies la setmana, els quals seran prefixats al Reglament de l'establiment. Als establiments on, pel reduït nombre d'assistents (menys de 500 l'any) o pel caràcter de les cures on puguin beneficiar malalts que no siguin susceptibles d'imminents incidències hidrològiques, fora el període de temporada ordinària (del 15 de maig al 1.º d'octubre), podrà reduir la intervenció a un dia per setmana.

Article 55. L'absència o la no presentació a l'establiment el dia abans de l'obertura de la temporada o el deixar de concórrer més de vuit dies a l'establiment durant els períodes extraordinaris dels oberts tot l'any, o l'abandó de més d'un dia sense previ permís ni causa justificada, suposarà la renúncia del càrrec i la immediata substitució.

Les queixes greus i la negligència comprovada serà motiu de reptament, i si hi ha reincidència, d'immmediata substitució seguida d'expedient.

Article 56. Els establiments de més de mil concurrents tindran metge hidròleg auxiliar que ensem farà la substitució del metge de l'establiment.

Als establiments que no comptin amb metge auxiliar, les substitucions seran fetes per ordre rigorós d'una terna de metges hidròlegs que obrarà en poder de la Direcció de Sanitat i de l'establiment i, en el cas que la substitució no pugui ésser automàticament complimentada, el Cap de Serveis de Sanitat farà la designació interina.

Article 57. No es permetran substitucions ni

permutes sense intervenció de la Direcció de Sanitat i mai no podran fer-se sense que s'hagi esgotat l'ordre de la llista que disposa l'article anterior. Les substitucions i torns de serveis podran fixar-se prèviament per cada establiment d'acord els metges adscrits a la terna, la Direcció dels Serveis Sanitaris i els propietaris dels establiments.

Article 58. En tots els establiments d'aigües minero-medicinals hi haurà, com a encarregat de dirigir el tractament crenoteràpic i Delegat de la Direcció de Sanitat, el metge hidròleg, el qual serà un professional competent en la hidrologia mèdica de cada establiment.

Article 59. La Direcció dels Serveis de Sanitat recollirà les sollicituds dels metges aspirants acompanyades dels mèrits documentalment comprovats que corresponguin als sollicitants i, amb elles, serà feta una llista dels mèrits de cada sollicitant per ordre dels serveis prestats a cada establiment. Serà mèrit preferent per a figurar a la llista l'haver exercit efectivament el càrrec de metge hidròleg en un establiment hidromineral o regió hidromineral durant cinc anys consecutius o deu anys en diferents etapes. El metge hidròleg no haurà de tenir cap defecte físic que l'invalidi per al càrrec i no passarà de seixanta-cinc anys.

Article 60. Dins els seixanta dies de la promulgació d'aquesta Llei seran admeses les sollicituds i comprovants a què es refereix l'article anterior, per a formar les llistes mèdiques corresponents a cada balneari.

CAPÍTOL VI

De les condicions i sancions

Article 61. Pel que fa referència a les aigües minero-medicinals ja declarades d'utilitat pública, seran revisades dintre el termini d'un any les zones d'expropiació i de protecció a fi que els establiments puguin posar-se en bones condicions d'explotació i protecció i acostar-se en tot el que sigui possible als límits fixats per a les deus de nova declaració.

En el mateix termini d'un any, s'autoritza els propietaris de les aigües minero-medicinals anteriorment declarades, perquè presentin al Govern de la Generalitat la liquidació justificada de les despeses d'establiment, valoració d'immobles, deus, import d'expropiació de finques, etc., als efectes de les taxacions a què fa referència la present Llei.

Article 62. Tots els establiments d'aigües minero-medicinals declarats d'utilitat pública dintre el territori de Catalunya, hauran de presentar còpia de l'anàlisi complet darrerament efectuada, i si aquesta data de més de cinc anys haurà de practicar-se novament abans d'ésser autoritzada l'obertura de la temporada vinent.

Les aigües minero-medicinals seran analitzades bacteriològicament cada quinze dies si estan compreses a l'índex de les sospitoses de contaminació, i completament, cada cinc anys, pel Centre Tècnic Oficial si circumstàncies especials no obliguen a fer-ho més sovint.

Article 63. Les aigües pures de taula hauran d'ésser analitzades cada quinze dies, i si estan compreses a l'índex de les sospitoses de contaminació, cada vuit dies o cada quatre dies, i si apareix el bacil

coli a 1'1 per 100 cc., serà prohibit l'envasament fins que espontàniament quedin depurades.

Article 64. Totes les obligacions i privilegis d'aquesta Llei en relació a totes les actuals concessions d'utilitat pública i autoritzacions d'envasament, seran exigides i hauran d'ésser sollicitades dintre els sis mesos de vigència.

Article 65. Els expedients en curs es continuaran amb els tràmits prescrits per aquesta Llei.

Totes les concessions d'utilitat pública que no es posin en explotació durant un any seguiran els tràmits de prescripció de drets fixats a l'art. 21.

Article 66. Totes les autoritzacions d'envasament seran revisades, i les que no puguin ésser ratificades, tindran un període d'un any per a traspassar el nom i la marca de l'explotació de les deus que reuneixin condicions necessàries per a ésser autoritzades, seguint els tràmits prescrits a l'art. 12, que, per a evitar perjudicis, hauran de reduir el termini de tramitació a la meitat.

Article 67. Els propietaris d'establiments d'aigües minero-medicinals de temporada oficial tindran dret mentre aquesta duri, a l'autorització per a establir el servei de transport de viatgers i equipatges de les estacions de ferrocarril als establiments exclusivament per als banyistes i malalts, i hauran de subjectar-se a la inspecció dels transports per a coordinar els serveis de tots els que tenen concessions.

Article 68. L'organisme representatiu dels propietaris o empreses explotadores d'establiments d'aigües minero-medicinals o d'aigües pures de règim autoritzades, que acopli les tres quartes parts dels establiments i les tres quartes parts de les marques d'aigües autoritzades i en explotació, tindrà reconegut el caràter d'oficial i el lloc d'informador a la Junta Superior de Sanitat.

Article 69. En cas de suspensió de l'explotació per causes justificades d'ordre geològic o altre, el senyor Conseller de Sanitat, d'acord amb la Junta Superior, fixarà el termini per al recomençament de l'explotació.

Si passat aquest termini d'explotació no es reanuda, prescriuran els drets en les condicions de l'art. 21.

Article 70. Les infraccions de les disposicions d'aquesta Llei, especialment el funcionament d'establiments d'aigües minero-medicinals clandestines i l'envasament i expedició d'aigües no autoritzats, seran subjectes a penyores que seran quant menys doblades en cas de reincidència, sense perjudici de l'efectivitat de les responsabilitats contretes en els ordres Penal i Civil.

Article 71. Totes les sancions compreses en els articles 69 i 70 seran recorribles davant del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social i es resoldrà en ulterior tràmit després d'escoltar la Junta Superior de Sanitat.

Article 72. L'emplear una deu a usos diferents del que determini la concessió d'utilitat pública, sense la prèvia autorització de la Direcció dels Serveis de Sanitat, després de comprovada serà sancionada amb la celebració de pública subhasta.

ARTICLES ADDICIONALS

Article 73. En tot el que afecti a l'envasament de les aigües minero-medicinals i aigües pures de

règim el Govern de la Generalitat es posarà d'acord amb el Govern de la República a fi de què les aigües de procedència catalana no trobin obstacles en el mercat de la resta d'Espanya.

Article 74. Les deus que actualment siguin explotades amb el nom d'una població o regió geogràfica, tindran dret durant un període de dos anys, improrrogables, des de la publicació d'aquesta Llei, a utilitzar el nom amb què estaven registrades. Dintre aquest termini hauran d'adaptar-se a les prescripcions d'aquesta Llei.

Article 75. El Departament de Sanitat i Assis-

tència Social publicarà anualment un catàleg-relació dels establiments d'aigües minero-medicinals de Catalunya en explotació.

ARTICLE TRANSITORI

Pel Departament de Sanitat i Assistència Social serà publicat el Reglament que afecta a aquesta Llei dins el termini de tres mesos, comptats a partir de la publicació d'aquesta.

Palau del Parlament, 16 de febrer del 1934.

PARLAMENT DE CATALUNYA

LLEI MUNICIPAL DE CATALUNYA

CAPÍTOL III

Serveis municipals obligatoris susceptibles de contractació

Article 182. Es classifiquen amb el caràcter de serveis municipals obligatoris susceptibles de contractació, tots els que essent considerats pròpiament com a inherents a la vida comuna del Municipi permeten superar l'obligatorietat de l'execució i els que per evolució del temps i per una major amplitud del concepte de l'entitat municipal han anat adquirint aquesta categoria, tal com : de mercats, escorxadors, incendis, neteja i regatge públics, recollida i aprofitament d'escombraries, sanejament del sòl i subsòl, cementiris, conducció de cadàvers, conservació de les vies públiques i jardins, desinfecció d'habitacions particulars, minitoris, banys i piscines públiques.

Els Ajuntaments podran explotar i administrar directament aquests serveis o bé contractar-los de conformitat al que determina la part de contractació municipal.

TÍTOL XIII

Municipalització de serveis

Article 183. Els Ajuntaments podran municipalitzar :

a) Els serveis de naturalesa industrial com els d'abastiment d'aigües, tant públiques com les destinades al servei de veïns ; gas i electricitat, cambres frigorífiques, publicitat i anuncis en la via pública, tramvies, autoòmnibus, ferrocarrils urbans i suburbans, pompes fúnebres i tota mena de transports inclosos en les dites condicions.

b) Els altres serveis que els Ajuntaments projectin i per als quals obtinguin la deguda autorització del Govern de la Generalitat.

Aquestes municipalitzacions podran fer-se amb monopoli o sense.

Article 184. Per a municipalitzar qualsevol servei dels indicats en l'article anterior, l'Ajuntament prendrà l'acord previ sobre la necessitat i utilitat de procedir a la municipalització, i nomenarà una Comissió dictaminadora constituïda pels

Consellers que designi, tècnics municipals i tècnics que no tinguin aquest caràcter. L'esmentada Comissió redactarà una memòria o estudi de tots els aspectes del servei, la qual s'acompanyarà de les dades, plans i projectes que la completin, així com de l'estudi econòmic-financer de la municipalització i comparació amb els casos nacionals i estrangers similars. Una vegada redactada aquesta Memòria, serà exposada al públic durant un període no inferior a trenta dies hàbils, dins del qual podran els particulars i entitats interessades oposar-se a la municipalització, fer les observacions que estimin convenients, o proposar les modificacions que, a llur entendre, caldria introduir al projecte. Clos aquest període, el projecte, amb el resultat de la informació pública, tornarà a estudi de la Comissió perquè en reculli les observacions i oposicions fetes i informi respecte de cadascuna. La Comissió elevarà novament al Consistori el Projecte amb la Memòria, i un report sobre el resultat de la informació, tot el qual serà repartit als Consellers quinze dies abans, almenys, del dia que hagi de tenir lloc la reunió de l'Ajuntament. L'expedient es resoldrà en sessió extraordinària.

Article 185. Perquè l'acord de municipalització sigui vàlid, requerirà el vot favorable de la meitat més un dels Consellers que formin el Consistori. Aprovat així l'acord, en el cas que el mateix fos objecte de la votació referendària que regula el títol X d'aquesta Llei, la Corporació municipal no podrà tornar a proposar la municipalització del mateix servei fins a un altre bienni i mai en una distància de temps no inferior a dos anys.

Article 186. La municipalització de tots aquells serveis que afectin o puguin afectar la higiene pública i privada, no podrà ésser duta a terme sense obtenir informe favorable del Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya.

Article 187. La declaració de municipalització de serveis implicarà la declaració de la seva utilitat pública. En conseqüència, el Municipi quedarà facultat per a procedir a les expropiacions necessàries dels immobles, de les instal·lacions, empreses, serveis, procediments de fabricació i, en general, de les empreses industrials i comercials afectades per la municipalització projectada.

Quan la municipalització afecti empreses de serveis públics que gaudeixin de concessions mu-

nicipals anteriors, els Ajuntaments podran expropiar la concessió.

Per a l'expropiació d'empreses industrials o comercials, siguin o no concessionàries de serveis públics, observaran les condicions següents :

a) L'empresa serà avisada amb un termini no inferior a sis mesos.

b) La indemnització a l'empresa es farà en la forma i manera que lliurement estipulin ambdues parts. No arribant a un acord serà pagat el valor real de l'empresa, fixat pericialment.

Els perits seran designats un per l'Ajuntament, l'altre per l'empresa afectada i el tercer de comú acord. No arribant-se a un acord per a la designació d'un tercer perit, el nomenament correspondrà al Govern de la Generalitat.

Contra l'acord de l'Ajuntament fixant la indemnització a l'empresa, que haurà d'ajustar-se al dictamen del perit tercer, es podrà formular recurs contenciós davant de la sala administrativa del Tribunal de Cassació de Catalunya.

Article 188. Acordada la municipalització d'un servei dels compresos en els apartats a i b de l'art. 183, aquest podrà ésser explotat :

a) Per administració directa.

b) Per administració autònoma.

c) Per una empresa creada pel Municipi, la qual adoptarà la forma d'una entitat mercantil, amb aportació o sense de capital privat.

d) Excepcionalment, per una empresa privada, que en cap cas podrà ésser la mateixa o una de les mateixes que abans l'explotava.

Article 189. Quan l'explotació del servei es faci per administració directa, l'Ajuntament en portarà comptabilitat apart i cada any tindrà l'obligació de formular un estat de comptes detallat de la marxa econòmica dels serveis. Aquest estat de comptes, ultra ésser publicat en el *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, serà exposat durant tot el mes d'abril següent a l'exercici econòmic en el tauló d'anuncis de la Casa Consistorial.

Article 190. El règim d'administració autònoma implica que l'Ajuntament limita les seves facultats al nomenament i designació de la Comissió directora del servei, composta d'un gerent i de dos Vocals, i dels altres càrrecs tècnics ; el personal auxiliar secundari i obrer serà, en canvi, de lliure nominació i separació de la Comissió directora. L'Ajuntament nomenarà tres Consellers amb funcions permanents, exclusivament fiscalitzadores. També podrà designar comptables perquè anualment revisin i censurin la comptabilitat de l'empresa, la qual serà portada amb plena separació de la municipal.

El text i condicions generals dels contractes que l'empresa faci amb els seus abonats, seran redactats per la Comissió directora del servei i aprovats per l'Ajuntament.

Els altres contractes d'adquisició de primeres matèries, maquinària, venda de subproductes i residus, aniran a càrrec exclusivament de la Comissió directora del servei, tot donant-se sempre preferència a la indústria del país.

Correspondrà a l'Ajuntament :

a) L'aportació i ampliació del capital de l'empresa.

b) L'aprovació definitiva dels plans i projectes d'instal·lacions i llurs millores.

c) L'aprovació definitiva dels pressupostos i comptes anuals de l'empresa.

d) L'aprovació, d'acord amb la legislació social, de les condicions generals del treball, jornada de treball, fixació dels sous mínims, regles per a l'assegurança dels obrers i, en general, els acords referents a assistència social dels treballadors ; i

e) Determinació dels preus de venda dels productes i subministraments.

Article 191. Quan per a l'explotació dels serveis s'adopti la forma de societat mercantil, el Consell d'Administració de l'empresa estarà format en una meitat per Consellers, nomenats per l'Ajuntament, i un nombre igual de Vocals, designats per les entitats econòmiques, professionals i obreres de la localitat, degudament reconegudes, que l'Ajuntament determinarà. L'Ajuntament nomenarà també el President del Consell.

El Consell tindrà funcions i responsabilitats anàlogues a les que té el d'Administració de les companyies anònimes, i participarà en la quantia assenyalada als estatuts, en els guanys anuals de l'empresa. Els estatuts precisaran igualment les atribucions i retribució que correspondran al Gerent i al Consell.

L'aprovació dels comptes anuals serà feta per l'Ajuntament.

No podran formar part del Consell els parents dintre del quart grau de consanguinitat o en tercer d'afinitat del Director-Gerent i dels Vocals Consellers, els quals tampoc no ho podran ésser del Gerent. No podran formar part del Consell els Contractistes o subministradors o l'empresa de maquinària i matèries primeres ; el propietari d'empreses competidores o similars o els que en siguin Consellers Directors-Gerents o hi facin serveis de caràcter retribuït.

Article 192. Les empreses de capital mixt es regiran per les regles que fixaran llurs estatuts, els quals, perquè tinguin validesa, hauran d'ésser aprovats pel Consell de la Generalitat.

Article 193. En el cas que l'Ajuntament faci ús del procediment fixat per l'apartat d de l'art. 188, determinarà en demanar l'autorització, les condicions en què s'hagin de lliurar els serveis.

Article 194. Els Ajuntaments podran associar-se per a establir serveis municipalitzats que afectin a més d'un d'ells. En aquests casos serà constituïda una Junta permanent d'associació, a la qual correspondran les funcions que aquesta Llei assigna als Ajuntaments i associacions de Municipis.

Article 195. Cessarà la municipalització d'un servei :

Primer. — Quan ho acordi l'Ajuntament, amb els mateixos requisits previs a què han de subjectar-se els acords de municipalització.

Segon. — Per simple acord de l'Ajuntament quan el dèficit del Pressupost del servei excedeixi, durant tres anys consecutius, del 10 per 100 del Pressupost de despeses de l'Ajuntament, i també quan les pèrdues impliquin la desaparició del 50 per 100 del capital.

Tercer. — A iniciativa dels veïns del Municipi i amb els requisits que estableixen els articles 147 i 154 d'aquesta Llei, sempre que la marxa econòmica dels serveis estigüés en la mateixa condició de l'epígraf anterior.

Article 196. No podran intervenir en les votacions referents a la municipalització o desmunicipalització un servei, ni formar part de les comissions dictaminadores, els Consellers que siguin propietaris d'empreses anàlogues o similars, ni els que en siguin gerents, directors o vocals o hi facin serveis de caràcter retribuït o bé ho hagin estat o hagin fet els serveis dintre els tres anys anteriors.

TÍTOL XIV

Dels béns municipals

Article 197. El Municipi té plena capacitat per a adquirir per qualsevol títol i causa, posseir, usdefruitur o administrar i alienar tota mena de béns.

Aquesta capacitat correspon a l'Ajuntament en ple, però en els Municipis que tinguin Consell de Govern pertocarà a aquest organisme, excepte la facultat d'adquirir i alienar que sempre serà d'incumbència del ple.

Article 198. Els béns del Municipi podran ésser :

- a) Patrimonials.
- b) Comuns.
- c) D'ús públic.

Són béns patrimonials els que posseeix l'Ajuntament a títol de propietat privada.

Són comuns els que posseeix el Municipi amb destinació exclusiva als seus veïns, tals com empris, prats, monts públics, etc.

Són béns d'ús públic els que pot usar lliurement tot veí o foraster, com els camins veïnals, places, carrers, passeigs, parcs, fonts públiques i altres de serveis generals.

Article 199. La Generalitat de Catalunya estimularà la formació i acreixement del patrimoni dels pobles.

Aquest no serà afectat per les disposicions de les Lleis desamortitzadores.

Article 200. Per raó d'interès públic municipal, l'Ajuntament podrà realitzar les expropiacions en els casos autoritzats per la Llei.

Article 201. L'Ajuntament no podrà alienar els seus béns fora dels casos i requisits fixats per la Llei. En cap cas no es podrà procedir a l'alienació i al gravamen a títol gratuït, de béns municipals.

Les adquisicions a títol necessari seran considerades sempre acceptades per l'Ajuntament a benefici d'inventari.

Els béns d'ús públic, mentre en tinguin el caràcter, no podran ésser gravats ni alienats.

Article 202. Per a l'alienació dels béns d'aprofitament comuns i patrimonials caldrà la incoació del corresponent expedient de subhasta en els tràmits fixats per la Llei.

Article 203. Els Ajuntaments tenen l'obligació, dintre del primer any de llur constitució, de formalitzar el corresponent inventari amb la deguda separació dels béns comuns i patrimonials.

L'inventari haurà d'ésser detallat i circumstanciat amb inclusió de la resseria dels títols de propietat, destinació de les finques, valoració i plans.

Article 204. Anualment haurà de revisar l'inventari dintre de l'últim mes de l'exercici econòmic, per tal d'inserir les altes i les baixes i les altres modificacions pertinents.

L'inventari, rectificat així, constituirà el primer llibre de la comptabilitat municipal.

Article 205. L'inventari municipal haurà d'ésser publicat cada any íntegrament o per extracte al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, a la iniciació de l'exercici econòmic, i caldrà trametre'n un exemplar per a la seva custòdia, al Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya.

Article 206. L'aprofitament dels béns comuns correspon gratuïtament als veïns.

Anualment seran fixades les bases d'aquest aprofitament, en proporció al nombre de persones que visquin amb el cap de casa.

Solament en casos extraordinaris, que hauran d'ésser justificats en expedient sumari, l'Ajuntament, prèvia informació pública, podrà exigir als veïns quotes sobre els aprofitaments de béns comuns.

Article 207. Quan no sigui possible l'aprofitament directe pels veïns, podrà l'Ajuntament seguir els mateixos tràmits que determina l'article anterior, d'adjudicar l'aprofitament per mitjà de subhasta, en la qual tindrà preferència els veïns sobre els forasters.

Article 208. Els Ajuntaments podran establir les regles que creguin convenientes per a l'administració i explotació de llur patrimoni, amb la limitació del paràgraf segon de l'art. 197.

Serà indispensable de procedir pels tràmits de subhasta, quan es tracti de lloguer d'immobles, per terminis de cinc o més anys, o per un preu anual superior al límit assenyalat a l'art. 176 de la present Llei.

Palau del Parlament, 15 de febrer del 1934.

